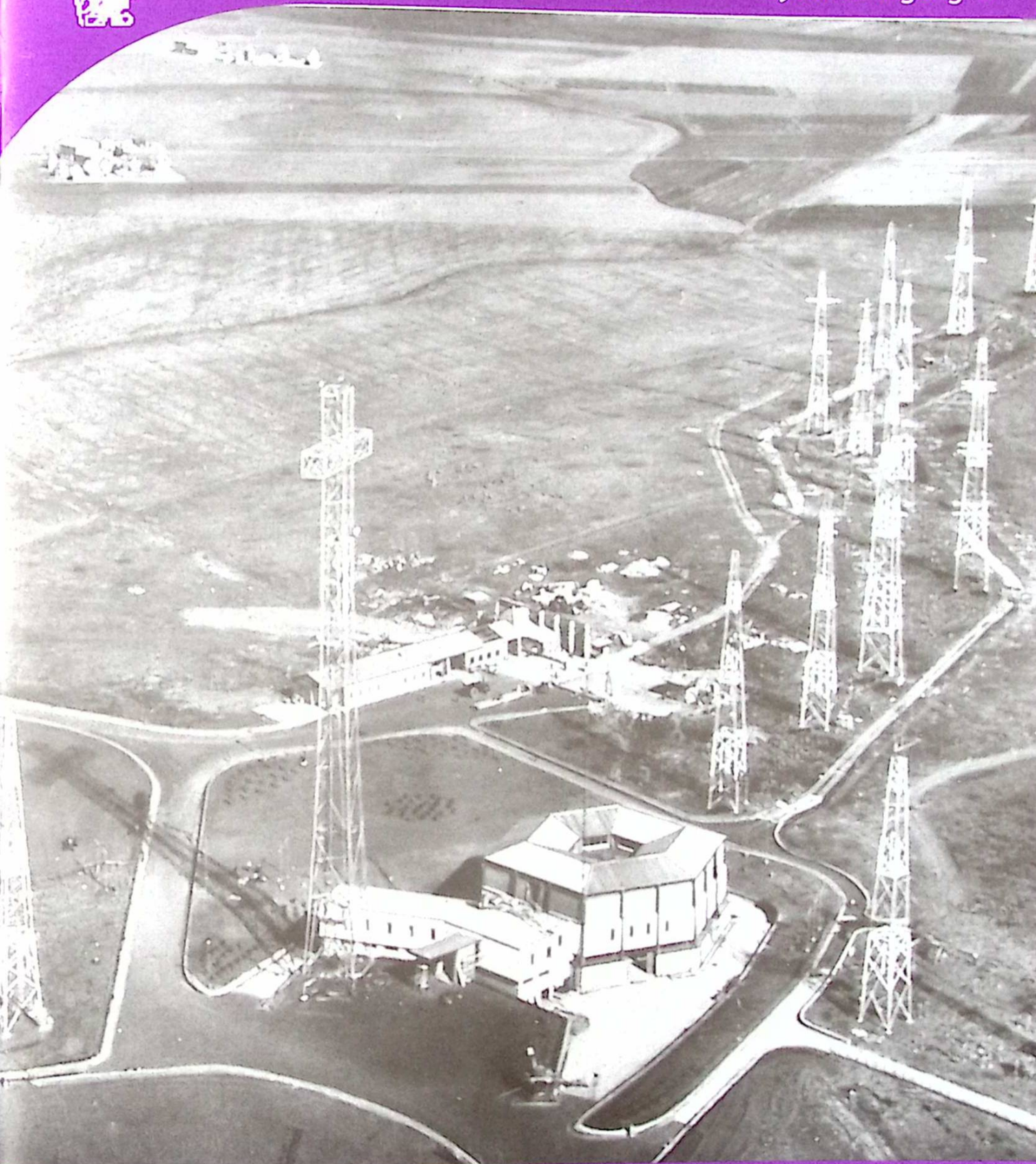

ETER-AKTUELLT

Tidningen för DX-are och världsradiolyssnare. Nr 5 juni 05 Årgång 47

Sveriges DX-Förbund * Senaste nytt på www.sdxforbund.org

7. DAGS ATT KÖPA DBS
10. SÄLJA RADIO PÅ 40-TALET
12. BYGG EN FREKVENSSINSPELARE
16. INDIKATORSTATIONER
18. DRM
20. KALUNDBORG

ALLTID I ETER-AKTUELLT

3. LEDAREN
4. CLANDESTINE
8. ALLT OM MEDIA
15. HAM SPALTEN
23. KLUBBNYTT
24. LÄTTFÅNGAT
26. MKV-ÖVERSIKT
28. AKTUELLT PÅ BANDEN
32. QSL-POSTEN

Omslaget:

Vatikanradion har varit aktuell senaste tiden då en domstol anser att Vatikanen är skyldig till miljöförstöring med elektromagnetska vågor.

Fotot ur SDXF:s arkiv är av något äldre datum

STOPPDATUM NR 6 / 2005**Huvudredaktion****Spaltredaktörer****Sista sekunden**
e-postas till sekunden@sdxf.org**ETER-AKTUELLT**

ISSN 0014-1658

STOPPDATUM

för de tre närmaste utgåvorna:

Nr Huvudredaktion Spaltredaktörer

6	8:e juni	10:e juni
7	3:e augusti	5:e augusti
8	7:e september	9:e september

REDAKTION

Eter-Aktuellt är organ för SVERIGES DX-FÖRBUND (SDXF)

© 2005. Eftertryck med angivande av källan är tillåtet såvida inte annat anges för resp artikel. *Reproduction is allowed, unless otherwise stated, provided that credit is given to the source.*

Tryckt av Grafikerna Livréna i Kungälv AB, 2005

Krister Eriksson	Huvudredaktör och ansvarig utgivare
Bertil Grenholm	Biträdande huvudredaktör
Erik Johansson	Redaktionssekreterare
Moritz Saarmann	Annonsredaktör

Eter-Aktuellt bygger till stor del på bidrag från läsarna. Vi är tacksamma för alla former av bidrag - allt från tips till tipsspalter till underlag för hela artiklar.

Bidrag kan sändas antingen till huvudredaktionen (adress ovan) eller direkt till respektive spaltredaktör. För att kunna komma med i en viss utgåva måste bidrag vara framme senast vid stoppdatum (se ovan). För material som önskas i retur är det viktigt med fullständig uppgift om namn och adress.

Beträffande medlemskap, prenumeration och adressändring kontakta Sveriges DX-Förbund. Se även informationen längst ned på sidan 3.

ANNONSBOKNING:

Eter-Aktuellt, annons
c/o Moritz Saarmann
Syrenvägen 5
435 30 Mölnlycke
031-338 18 99

annons@sdxf.org

dagtid: 031-747 06 08

kväll: 031-338 18 04

Fax:

ETER-AKTUELLT

c/o Krister Eriksson
Böneredsgatan 61
425 32 HISINGS KÄRRA
E-post: eteraktuellt@sdxf.org
031-57 10 76 kvällstid 18-20

Bertil Grenholm 031-21 66 91
Gamlestadstorget 42
415 03 GÖTEBORG
E-post: bertil@sdxf.org

Erik Johansson 013 - 12 31 49
Garvaregatan 20
582 53 Linköping
E-post: redaktion@sdxf.org

Icke fasta spalter

DX-Filateli CB
Christer Brunström 035 - 10 80 90
Kungsgatan 23
302 45 HALMSTAD
E-post: dxfilateli@sdxf.org

Klubbnytt EJK
Erik Johansson 013 - 12 31 49
adress, se ovan!

Vår fascinerande och mångfacetterade hobby

Det är en fascinerande hobby vi har. Jag minns fortfarande hur spännande det var att höra Polens Radio på svenska eller BBC på Engelska när jag först upptäckte hobbyn. Detta skedde dels genom en artikel i Lyckoslanten och dels genom en i postens gratis-tidning. Första rapporten gick till BBC och de svarade snabbt med det vanliga kortet över Themsens.

Efter en tid kom jag i kontakt med Sveriges DX-Förbund och Eter-Aktuellt. Genom EA, och erfarenheter med tiden, har hobbyn blivit mer fascinerande och jag har upptäckt de många aspekterna av vad som kan kallas DX-ing. Inom hobbyn rymmer ju alla sorters personligheter och intressen samt hela frekvens-spektrat från extrem långvåg till mikrovågor. Detta borde i alla fall vara fallet. För vad är egentligen skillnaden mellan de som lyssnar på flygfyrar (NDB), mellanvågsexperterna, kortvågsexperterna, världsradiolyssnarna, scanner-lyssnarna och satellitspecialisterna? Alla är ju intresserade av att lyssna på radiosignaler.

Ska vi överleva som hobby, och som förbund, måste vi bli bättre på att få andra att förstå fascinationen av att höra stationer från när och fjärran direkt i sin radio. Alla sorter måste få plats i vår hobby, oavsett vad de blivit intresserade av. Speciellt viktigt är det att se till att nybörjarna inte blir nedslagna av dålig hörbarhet, svåra tips och uteblivna svar. Den viktigaste spalten i EA i detta sammanhang är Lättfångat följt av Torget. Tipsen i dessa spalter är i allmänhet hörbara med en enkel världsradiomottagare och dess inbyggda antenn. Tipsen i specialspalterna kan för de oinvidige ge ett felaktigt intryck av vad som kan höras då man inte känner till vad bidragsgivarna har för utrustning och förutsättningar. Man klarar sig långt med en ganska enkel mottagare.

Har du någon i din närhet som lyssnar med inte är medlem i SDXF - försök värva honom. Beskriv vår hobby för vänner och bekanta. Det är ju inte nödvändigt att samla på QSL, det är roligt att lyssna ändå.

Erik Johansson
(redaktion@sdxf.org)

KALENDARIUM

juni

10	JOR	Armens dag
	POR	Nationaldag
10-12	S	DX-Parlamentet i Fiskeboda
12	PHL	Oavhängighetsdag, Nationaldag
	RUS	Nationaldag
16	BOL	La Paz dag (regionell)
	INS	Införande av rundradio 1925
17	D	Nationell minnesdag för det tyska folket
	ISL	Nationaldag
	KOR	Förftanningsdag
18	EGY	Uttågets dag
19	ALG	Årsdag
20	ARG	Nationalflaggens dag
22	POL	Nationaldag
23	LUX	Nationaldag
24	B, CAN, MAC, POR	St Johns dag
25	MOZ	Oavhängighetsdag, Nationaldag
	SVN	Nationaldag
26	IND, LBR, MDG, MLD	Nationaldag

juli

1	BDI, RRW	Oavhängighetsdag
	CAN	Nationaldag
	GHA	Republikens dag
1	SUR	Det nationella enandets dag
2	LSO	Familjens dag
2	ZMB	Dag för åminnelse av helgon
3	ZMB	Enighetens dag
4	USA	Nationaldag
5	ALG, CPV	Oavhängighetsdag
5	VEN	Oavhängighetsdag
6	MWI	Republikens dag, Nationaldag
8	ARG	Oavhängighetsdag
8	KRE	Kim Il Sung's dödsdag

Alla tidsuppgifter i Eter-Aktuellt anges i UTC.

Svensk tid = UTC + 1 timma.

Sommartid = UTC + 2 timmar

All times in UTC

DX-KÖPS hemsida

<http://www.sdxf.org/dxkop/>

E-post: dxkop@sdxf.org

SVERIGES DX-FÖRBUND

SVERIGES DX-FÖRBUND

Box 25145

SE-750 25 UPPSALA

info@sdxf.org

<http://www.sdxf.org>

Sveriges DX-Förbund, förkortat SDXF är en opolitisk ideell organisation med syfte att befrämja, stimulera och sprida information om DX-ing och kortvågslyssning. SDXF ger ut tidningen Eter-Aktuellt som kommer ut med 10 utgåvor per år, varav två är dubbelnummer. SDXF är dessutom sammanhållande organisation för ett antal lokala DX-klubbar i Sverige. **Medlemsskap** i SDXF (helår, sverige): 300 kr inkl Eter-Aktuellt, Familjemedlemskap inkl 1 EA 325 kr, utan Eter-Aktuellt 110 kr, betalas in på postgiro 3 26 26-4. För medlemmar utanför Sverige gäller andra avgifter som meddelas på begäran - *Membership rates valid outside Sweden can be obtained upon request.*

Mycket nytt på Clandestine-fronten!

Oj, vad tiden går! Månaden maj är verkligen hektisk, alla år, och årets maj blev inget undantag. Jag konstaterar att jag inte skrivit något Clandestinespalt sedan i januari, så det är verkligen dags för en uppdatering. Material saknas sannerligen inte och jag kan ge aktiva läsare/lyssnare ett antal nyheter att försöka sig på:

Radio Quê Me svarade till slut!

Jag skrev i januari om mina vedermödor med den vietnamesiska clandestinestationen, **Radio Quê Me**, som då startat sändningar via Tashkent, Uzbekistan. Trots flera kontakter hade det då inte kommit någon verifikation. Envis som jag är, så skrev jag ytterligare en gång till Penelope Faulkner och berättade om vad jag var ute efter. Eftersom hon inte hade en aning om vad vi DX-are ät ute efter, formulerade jag till och med en kort, tänkbar QSL-text. Denna utvecklade hon sedan till följande:

"Dear Bjorn,

First and foremost, may I say:

I confirm that you heard Radio Que Me on the 12th of December 2004. You described it very clearly and correctly, noting the time and length of every piece of music, voice-piece etc... Thank you for your interest.

Thanks also for your very informative mail. I will keep watching out. RFI broadcasts in Khmer, Laotian and many other languages as well as Vietnamese, as does RFA.

Best regards, and thanks again,

Penelope"

Senast kända frekvens för **Radio Quê Me** är via **UZBEKISTAN** på 15385 kHz kl 1200-1230.

International TDP Frequency Schedule A05 listar följande clandestinesändningar:

Denge Mezopotamya kl 0400-1600 på 11530 kHz. Kurdiska till Mellanöstern alla veckans dagar.

Voice of Liberty - Eritrea kl 0600-0700 på 15675 kHz. Tigrigna till Afrika onsdagar och söndagar.

Que Huong Radio kl 1200-1300 på 15680 kHz. Vietnamesiska till Asien måndag-lördag.

Radio Free Vietnam kl 1230-1300 på 9930 kHz. Vietnamesiska till Asien måndag-fredag.

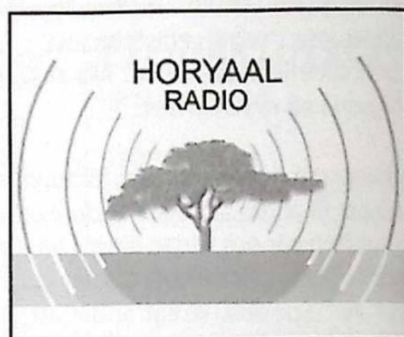
Voice of Delina kl 1500-1600 på 15660 kHz. Tigrigna till Afrika på söndagar.

Radio Voice of Oromo Liberation kl 1700-1730 på 12120 kHz. Oromo till Afrika måndagar och torsdagar.

Dejen Radio kl 1700-1800 på 12120 kHz. Tigrigna till Afrika på söndagar.

Radio Horyaal kl 1730-1800 på 12130 kHz. Somali till Afrika alla dagar utom fredagar.

Du kan själv gå in på TDP:s hemsida, som, förutom scheman, innehåller en mängd information: www.airtime.be. Vill du ha QSL på någon av sändningarna kan du skriva en rapport till: TDP, c/o Ludo Maes, P O Box 1, 2310 Rijkevorsel, Belgien eller på hemsidan info@transmitter.org. En annan hemsida finns på www.broadcast.be.

Radio Horyaal - ny clandestine för Somaliland

Som ni ser i ovanstående sammanställning, så kan man numera lyssna på **Radio Horyaal** via TDP, som köper sändningstid via Samara, **RYSSLAND**. När jag lyssnade på dem pratade de mycket om **Radio Hargeysa** och **SOMALILAND**. Även **Radio Halgan** nämndes och det fick mig att minnas att jag har ett mycket unikt, handskrivet QSL-brev från en station med detta namn i samlingen. Den sände då via **ETIOPIEN** och kallade sig också "**The Voice of Somali Opposition**". Ännu har ingen fått svar från den nya stationen, men jag hyser ett visst hopp, eftersom jag fått tag i några adresser att pröva på: radio@horyaal.net eller P O Box 51045, Scarborough, Ontario M1L 4T2, Canada. Websidor att titta på: www.horyaal.net eller www.halganews.com.

På dessa sidor kan man följa diskussionen om Radio Horyaals status - clandestine eller inte? De styrande anser tydligen att upphovsmännen bakom stationen utgör ett hot mot dem, så informationsministern utfär-

dade en arresteringsorder mot en av dess reportrar i landet. Denne var också deltidsanställd på regeringsradion Radio Hargeisa och blev nu av med jobbet, samtidigt som ministern skrev att han ansåg att Radio Horyaals sändningar vara illegala. Å sin sida hävdar organisationen bakom programmen att man minsann sänder från ett licensierat bolag på en officiellt registrerad frekvens och dessutom inte från Somalilands territorium och därför måste sändningarna betraktas som helt legala.

Iran of Tomorrow Movement Opposition Radio

Om du lyssnar på 7490 kHz kl 1600-1645 kan du höra farsi (iranska) och kanske följande identifikation: "*Sedaye Jambushi Iran e Farda*". Det rör sig då troligen om en ny iransk clandestinestation, vars organisation hör hemma i California. Hemsidan, www.sosiran.com ger dig bakgrunden och en kontaktadress: radio@sosiran.com. Även här känner jag igen en liknande station, som förkortades **RIOT** = "**Radio Iran of Tomorrow**", och även den har jag fått svar från tidigare. Det är dock oklart om det är samma organisation, som stod bakom denna.

Större chanser att få höra Radio Peace i Sudan

Radio Peace, som tidigare sände bara på 4750 kHz, lär nu ha fått igång en 5 kW-sändare på 5985 kHz, där stationen hörts bland annat i Finland kl 1700. Man kör fortfarande slingan med: "*Thank you for listening to Radio Peace*", men går senare över till religiösa program. Mer information om uppgraderingen finns på [www.persecutionproject.org/pdfs/Africa%20Mesenger%20\(2005-03\).pdf](http://www.persecutionproject.org/pdfs/Africa%20Mesenger%20(2005-03).pdf) och [www.persecutionproject.org/pdfs/Africa%20Mesenger%20\(2004-10\).pdf](http://www.persecutionproject.org/pdfs/Africa%20Mesenger%20(2004-10).pdf).

Tensae-Ethiopia Voice of Unity automatsvarade snabbt

Via Samara sänder även den nya etiopiska oppositionsstationen **Tensae-Ethiopia Voice of Unity**. Den hördes en söndag ganska dåligt kl 1500-1600 på 15660 kHz, men spelade en del vackra "African Horn"-låtar mellan Amharic-praten. Jag gick in på deras hemsida www.unitedethiopia.org och skickade en rapport till ethio@unitedethiopia.org. Svaret kom omgående, men var bara ett automatiskt svar, producerat av en dator:

From: <ethio@unitedethiopia.org>
Sent: Tuesday, May 10, 2005 7:27 PM
To: bjornfransson@hotmail.com
Subject: Re: Reception!
ኸኒ This is an acknowledgement of receipt of your message. Thank you for your interest.

Enligt e-målet skulle det också finnas ett "attachment", men så var inte fallet! "Kanske döljer sig där en bättre QSL-text?", tänkte jag, och skickade en förfrågan om varför det inte fanns något bilagt, när det stod så. Svaret kom med samma automatik och var exakt likadant som det jag fick på min rapport. Det tog bara några sekunder...

Radio Voice of ENUF är en annan etiopisk clandestine

Efter litet strul har nu **Radio Voice of ENUF** kommit igång med sändningar från Armavir, **RYSSLAND** kl 1700-1800 på 12120 kHz (fredagar och söndagar). Jag lyssnade på den i fredags och fick, med ganska stor möda, ihop en lyssnarrapport. Hela programmet bestod nämligen av "prat i kvadrat" och en och annan flöjtsnutt. Ett ganska typiskt, politiskt clandestine-program, skulle jag vilja påstå. Enligt hemsidan, www.enufforethiopia.org, är syftet med ENUF, "Ethiopian National United Front", att eliminera den sittande TPLF/EPRDF-regimen i **ETIOPIEN**. Det är ingen tillfällighet att det startats två nya clandestinestationer just nu. Söndagen den 15 maj var det nämligen val i Etiopien. Vi får se hur långvariga programmen blir. Kanske räcker pengarna bara över valet?

Voice of Democratic Alliance sände till Eritrea

Eritrean Democratic Alliance har på sin hemsida, www.erit-alliance.org annonserat att man skulle starta testsändningar i slutet av april för att senare komma igång reguljärt med programmet **Voice of Democratic Alliance**. Det kan röra sig om clandestinesändningar,

som i så fall går via **Radio Voice of Ethiopias** sändare, eftersom de utannonserade frekvenserna stämmer överens med de officiella, nämligen 11800, 7165 och 9560 kHz kl 1500-1600 dagligen.

**ETHIOPIAN NATIONAL UNITED
FRONT (ENUF)**

Även det afrikanska landet Gambia har fått clandestinesändningar

En mycket intressant nyhet kommer från det lilla landet **GAMBIA**, som för oss svenskar är mest bekant för att **Radio Syd** en gång flyttade dit och för att så många svenska charterturister hittat sitt paradiset där. Nu är det inte bara idyll som råder i landet, i alla fall inte politiskt för den inhemska befolkningen. Många anser att landet är en tyranni, vars regering måste avsättas med det snaraste. När Gambia firade sin självständighetsdag den 18 februari 2004 bildades i Atlanta, Georgia organisationen **STGDP**, som står för "**Save the Gambia Democracy Project**".

I oktober 2006 är det val nästa gång och nu vill man sända en signal till den tidigare sergeanten Yahya Jemmahs regim att det inte kommer att bli en promenadseger. En av de aktiviteter gruppen sätter igång för detta ändamål är att starta sändningar via en ännu inte bestämd sändare på kortvåg. Under tre dagar i slutet av april hade man testsändningar kl 2000-2015 på 9430 kHz med syftet att kolla hur man hörs i Gambia.

Jag lyssnade och skickade en rapport till den angivna e-mailadressen STGDP@sunugambia.com och fick följande svar:

"Bjorn,
Sorry for the late reply but this is due to the fact that we have been overwhelmed with emails after the test run program and we are just getting to your email. Thank you so much for letting us know you have received our signal because that will help us to gauge our coverage area.

Our programs will start on **June 4th 2005** and will be a weekly program (every Saturday) at the same time you heard it in your area. If you need for us to send you an actual letter in paper form let us know and we will put that together and send it as soon as possible. Yes, we would love to receive your magazine and get to know more about it and hopefully our two organizations could be of mutual benefit to each other.

Again, thank you so much.

Take care.

Banka."

Nu återstår att se om jag får något brev med ett innehåll, som kan passa in på mina sidor i kommande nummer av **Eter-Aktuellt**. Jag har även sett en vanlig adress, till exempel om man vill donera pengar för att stödja organisationen: **STGDP**, P O Box 48321, Doraville, GA 30362, USA.

Senaste nytt är att stationen tagit namnet "Voices from the Diaspora" och från den 4 juni kommer att sända ett halvtimmeslångt program i veckan via en 100 kW-sändare i Juelich, **TYSKLAND**. Kolla en lördag kl 2000-2030 på 9405 kHz. Sådana sändningar brukar inledas med ett kort anrop om att det är **Radio Miami International**, som står bakom förhyrningen. Info från Jeff White, RMI.

SW Radio Africa sänder på sju kortvågsfrekvenser Visserligen fick **ZIMBABWES** regim sitta kvar även efter valet, men trycket utifrån ökar nu för att få en förändring till stånd. I London finns det en kraftig opposition, som i några år köpt sändningstid från diverse starka sändarorganisationer för att sprida motpropaganda på kortvåg under namnet **SW Radio Africa**.

Efter att stationen utsattes för ordentliga störningar (jamming) av den zimbabwiska regeringen svarade den med att sända sina program över många frekvenser samtidigt. Därför listar man för närvarande följande frekvenser för tiden 1600-1900: 15145, 12145, 11770, 4825, 4880, 3300 och 3365 kHz. Det är inte säkert att alla frekvenserna används samtidigt. Morgonsändningen kl 0300-0500 sänds bara på 1197 kHz via **LESHOTO** och hörs knappast i Sverige.

Du kan själv gå in och läsa om det blir förändringar på hemsidan www.swradioafrica.org. Tilläggas kan, att The International Press Institute (IPI) har utsett **SW Radio Africa** till att motta priset "2005 Free Media Pioneer Award", som fick utmärkelsen vid en ceremoni vid IPI:s kongress i Nairobi, Kenya. Nyligen har stationsmanagern Gerry Jackson svarat en amerikansk lyssnare via e-mailadressen Gerry@swradioafrica.com. Själv fick jag en gång svar från richard@swradioafrica.com, som senare även skickade ett QSL-kort. Nu skådar ni slutet på denna spalt. Skriv gärna och tala om vad ni tycker om innehållet i mina spalter!

73 från **BEFF**

Dags att köpa DBS!

av Björn Fransson

Alla cykelentusiaster, varav er redaktör kan räkna sig som en, vet att DBS betyder "Den bedste sykel" och är ett norskt cykelfabrikat. Nu ska det dock handla om en dansk produkt, nämligen DBS = "Domestic Broadcasting Survey", utgiven av Danish Short Wave Club International med den flitige och noggranne Anker Petersen som redaktör. Jag har fått den 7:e utgåvan, daterad i april 2005, i min hand och ber att få anmäla den på följande sätt:

Vid en snabb jämförelse med den förra utgåvan, så ser de identiska ut. Dock har utsidans tjugiga ukulele-spelande Tahitiska flicka bytts ut mot några radioyssnande ungdomar från São Tomé, mitt i en plantage med kakaoplantor (eller är det möjligen kokos?). Båda fotona är för övrigt tagna av den vittbereste redaktören Anker, som ständigt tycks flyga runt och kolla upp att alla uppgifter i hans förträffliga produkt stämmer...

En annan viktig skillnad lägger jag märke till vid utskriften från datafilen: 2005 års utgåva är på 44 sidor mot 48 sidor i fjolårets. Om det betyder att fyra sidor med stationer försvunnit, så är det en riktigt oroande tendens för oss kortvågslissnare.

I övrigt är listan uppbyggd med samma noggrannhet och ackuratess som tidigare. Del 1 innehåller den 32:a andra årgången av TBS = "Tropical Bands Survey", som täcker in alla aktiva stationer inom frekvensområdet 2300-5700 kHz. Del 2 innehåller stationer, som sänder för sin inhemska befolkning eller för invånare, som bor i andra länder, på banden över 5700 kHz.

Del 3 tar upp alla aktiva Clandestinstationer och har genomgått ett antal viktiga förändringar. Stationerna är indelade i fyra kategorier: 1. "Official stations in autonomous regions", 2. "Opposition groups in exile and other Non-governmental Organizations leasing airtime by international broadcasters", 3. "Clandestine programmes from official broadcasters" samt 4. "Covert broadcasts by opposition groups".

domestic
broadcasting
survey

5th Edition, May 2003
ISSN 1399-8218

Med utgångspunkt från det jag brukar skriva om hur svårt det är att kategorisera alla nya clandestines, så tycker jag att nymodigheten gör listan ännu mer läsvärd och tydligare än förut. Det finns också en del 4, som listar alla stationer mellan 2 och 8 MHz, som tagits bort sedan i maj 2001 – ett alldeles för stort antal!

Jag vill rekommendera alla aktiva DX-are att köpa den nya DBS, för den känns helt oumbärlig. Min gamla lista är, trots årets dåliga aktivitet från min sida, tämligen sliten av allt bläddrande. Jag noterar att det finns ett stort antal ändringar och tillägg (nya stationer och/eller frekvenser) som är gjorda så sent som i april 2005, så något mera aktuellt går inte att få tag i.

Du kommer att kunna köpa DBS, som i fjol kostade 125 kronor, via DX-Köp. Du kan även själv skaffa hem den via e-mail i pdf-format (cirka 646 KB). E-Mail-editionen kostar DKK 40,00 or USD 7.00 or EUR 5,00 or GBP 4,00 or SEK 50,00 or IRC 6. Betala helst kontant med några sedlar i ett kuvert till DSWCI:s kassör: **Bent Nielsen, Egekrogen 14, DK 3500 Vaerloese, DENMARK.**

H-RED INFORMERAR

Om ni saknar Torget så beror detta på att torgets redaktör drabbats av en brand i bostaden. Under en period tvingas familjen därför bo på annat håll. Detta gör det omöjligt att skriva något Torget under några månader. Förhoppningsvis kommer spalten tillbaka! I förra numret inträffade ett litet missöde med QSL-spalten, så jag vill be om ursäkt, och hoppas att inga fler missöden inträffar.

Nästa nummer av EA blir definitivt mitt sista nummer som huvudredaktör då jag avgår efter DX-parlamentet. Ny tillträdande huvudredaktör kommer att bli Dag Casselbrant som som hälsas välkommen till redaktionen.

Radio när du vill ha den!

På fredagen lanserade Sveriges Radio podradio - så kallad podcasting. Prenumerera på program direkt till din dator. Sveriges Radio erbjuder en av många lyssnare efterfrågad tjänst, att kunna lyssna på ett visst program i sin mp3-spelare när man själv vill. Det är ett sätt att göra radioprogrammen mer tillgängliga i former som publiken önskar. Till en början omfattas några utvalda P1- och P3-program av podradio. Sveriges Radio ser satsningen som ett försök som kommer att utvecklas, beroende på publikens intresse för tjänsten. Av upphovsrättsliga skäl finns i det här skedet inte möjligheten att erbjuda exempelvis musikprogram.

Hanna Stjärne, programchef för P1, säger:

- Jag är mycket glad över att kunna ge lyssnarna en ny möjlighet att höra sina favoritprogram. P1 är tillsammans med P3 först i den svenska radiobranschen med att erbjuda detta. Vi börjar med Spanarnas skarpsynta framtidsvisioner och Lördagsintervjuns grillningar av makthavare. Vi kommer dessutom att erbjuda P3-programmet Salvass satiriska imitationer som podradio.

För att kunna prenumerera på ett radioprogram behöver man installera en programvara på sin dator som bevakar och laddar ner publicerade ljudfiler. Fördelen är att man själv slipper hålla reda på när ett program sänds - de laddas ner automatiskt. Med sina radiobevakningar samlade, slipper man själv surfa runt på olika platser på nätet för att hämta favoritprogrammen.

- Podcasting eller podradio gör det möjligt för Sveriges Radio att erbjuda radioprogram på ett nytt sätt, säger Mats Åkerlund, chef för Nya Medier på Sveriges Radio. Vi vet inte hur många som kommer att använda sig av möjligheten, men jag tror att mp3-användarna ser en poäng i att kunna lyssna på olika radioprogram på det här sättet, fortsätter Mats Åkerlund. Källa: SR

Snart kan man välja regionalnyheter

Redan nu till hösten kan Östnytt och GävleDala få en bättre täckning än vad man har idag. Då kan tittare i gränsområdena själva välja vilka regionala nyheter de vill titta på. Om den nya tekniken visar sig framgångsrik kommer alla digital-tv-tittare få tillgång till två regionala program under senhösten 2006. Det är en av följderna av nedsläckningen av de analoga tv-sändningarna.

- Teracom är på väg att skaffa nya moderna kodare som packar ihop de digitala kanalerna till en enda signal. De har en effektivare komprimering vilket ger utrymme för

en extra regional kanal under de regionala sändningarna, berättar SVTs senior advisor Sven Bohlin för tittningen ViPåTv..

Tittaren kan då välja mellan två olika versioner av SVT2, med olika regionala nyhetssändningar. För tittarna som bor i gränsområdena ger detta en ökad valfrihet. Då kan de själva välja vilket nyhetsprogram de vill titta på.

Lokal-tv blir lokal även i det digitala marknätet.

TV4 har tecknat ett avtal med Teracom om att Teracom ska bygga om sina master så att TV4:s lokala stationer kan distribuera sina nyhetssändningar och reklam i det digitala marknätet. Arbetet har redan påbörjats och kommer att fortsätta kontinuerligt till den 1 september då arbetet beräknas vara färdigt.

Master i Norrköping är redan ombyggd, i Gävle kommer arbetet att vara klart den 11 maj och i Linköping och Motala den 12 maj. Samtliga master som i dag distribuerar TV4:s lokala sändningar analogt kommer att vara ombyggda innan nedsläckningen av det analoga marknätet påbörjas.

- Det här har länge efterfrågats av våra tittare och våra annonsörer. Det är glädjande och viktigt att arbetet kommer att vara klart innan nedsläckningen av det analoga marknätet påbörjas. Nu kommer alla att kunna se sina lokala sändningar och lokal reklam i det digitala marknätet, från sitt eget geografiska område, säger Kaj Persson, vd TV4 Sverige.

Marit Danielsson chef för TV4 Fakta

Marit Danielsson har utsetts till chef för TV4 Fakta ? en ny kanal som kommer att starta sina sändningar under hösten.

Marit arbetar idag som profil- och planeringsansvarig på TV4 Plus och har tidigare arbetat som exekutiv producent på TV4:s programavdelning. Hon har varit anställd på TV4 sedan hösten 2000.

- För egen del är jag väldigt glad, det ska bli roligt att få ta itu med en helt ny kanals framväxt. Kanalen greppar en självklar nisch. En stor tittargrupp längtar efter den här typen av program och bland dem finns också tittare som i dag inte är storkonsumenter av tv, säger Marit Danielsson.

TV4 Fakta blir en kanal med ett brett utbud av faktserier och dokumentärer. Framträdande ämnesområden kommer att vara historia, medicin och hälsa, teknik

och vetenskap, natur och äventyr, kriminalitet och populärkultur.

Planen för Sveriges övergång till marksänd digital-tv klar

Övergången från det analoga till det digitala tv-nätet bör ske i fem etapper. Det föreslår Digital-tv-kommissionen som idag lämnar en skrivelse till regeringen.

Första etappen startar som tidigare beslutats på Gotland, Gävle- och i Motalaområdet under hösten 2005. Därefter fortsätter övergången till digital markbunden tv i Mellansverige under första halvåret året därpå. Hösten 2006 är det södra Sverige och Mellannorrlands tur. Under första halvåret 2007 fortsätter övergången i norra Norrland. Sista etappen sker på västkusten andra halvåret in i januari 2008.

Förslaget har tagits fram i samarbete med Teracom, Sveriges television och TV4. Det har varit viktigt att koordinera regionala och lokala tv-sändningar liksom olika klimatförhållanden. Det innebär att övergången sker etappvis under delar av åren framöver.

Hela övergången omfattas av flera informationskampanjer som verkar för att alla tv-tittare som berörs blir väl informerade. Digital-tv-kommissionen kommer bland annat att använda webben, en hjälptelefon informationsbroschyrer, tidningsannonser, tv-sänd information.

På regeringens hemsida kan hela planen för nedsläckningen av de analoga sändningarna ses: <http://www.regeringen.se/content/1/c6/04/29/89/8b20ddb7.pdf> Källa: rtvv

Regeringen föreslår att TV4 ska fortsätta att betala koncessionsavgift

Regeringen föreslår i en proposition att TV4 ska fortsätta att betala koncessionsavgift även efter det att den etappvisa nedläggningen av de analoga mark-sändningarna har inletts under hösten 2005. TV 4 betalar idag en koncessionsavgift för rätten att sända reklam-tv i det analoga marknätet. Källa: rtvv

Lars Weiss hjälper linköpingsföretag starta tv-kanal

Den nya tv-kanalen Lokal-TV Öst ligger i startgroparna för att starta sändningar i Stockholm. Kanalen tar tv-tungviktaren Lars Weiss till hjälp och försöker få in riskkapital från företag som IT Provider.

Lokal-TV Öst har rätt att sända i det digitala marknätet över Stockholm, Uppsala, Östhammar och Västerås. Sändningarna ska vara påbörjade före 1 juli 2005 och

förberedelserna pågår. Utgångspunkten för projektet är tv-stationen Nollettan i Linköping, som ägs och drivs av Läns media, med entreprenörerna Anders Lundmark och Lars-Henrik Friman.

Nollettan distribueras via Boxer och kabelnäten. Kanalen sänder en hel del lokal sport, lokal kurios, såsom Veteranklubben och Minnenas Östergötland.

Det handlar om lågbudgetprogram, men klivet till Stockholm kommer ändå att kräva ekonomiska muskler. Bland annat har TV4s förre programchef Lars Weiss knutits till projektet.

– De är duktiga entreprenörer och ingen annan gör riktig lokal-tv i Sverige, säger han.

Källa: Dagens Media

Vatikanradion skall överklaga fällande dom för strålning.

En domstol i Rom dömde 9 maj två av Vatikanradions chefer, kardinal Roberto Tucci och pater Pasquale Borgomeo, skyldiga till miljöförorening med elektromagnetiska vågor från Vatikanradions antennområde norr om Rom.

Kardinal Tucci var ordförande för Vatikanradions styrelse till år 2000 och pater Borgomeo är radions generaldirektör. Bägge dömdes till tio dagars villkorlig dom. Tucci och Borgomeo dömdes också till att betala rättegångskostnader och skadestånd, som kommer att avgöras senare. Motiveringen bakom domen kommer att offentliggöras inom 90 dagar. Rättegången har tagit ett och ett halvt år.

Vatikanradion skall överklaga domen, enligt ett pressmeddelande kort efteråt.

PARKALOMPOLOSÄSONGEN 2004-05 AVSLUTAD.

Säsongstart den 25 september med PAX42, då det var barmark och rönnbär och blad lyste illröda. Antenntransformatorerna sattes ut och vi gjorde i ordning i lyssnarummet med antennförstärkare, -fördelare och kablar. PAX49 avslutade säsongen den 3 mars, då det var mer än meterdjup snö och 3 meter höga plogvallar längs en del vägar! Transformatorerna togs åter in och utrustningen plockades undan. 26 DX-are deltog under längre eller kortare tid under säsongen. Sammanfattningsvis en bra säsong, bl.a. loggning av "dröm"-länder som Tonga och Marshall Island på MV! F.ö. loggades 53 stationer, som tidigare aldrig hörts i Sverige; 42 från NA, 6 Mexico, 4 Oceanien och 1 från Japan. I höst kör vi igen!

Parkakommitten /Sigvard Andersson

Att sälja radio på 1940-talet

Kvällstunden den 11 mars 2005 Elisabeth Wivner

I början av 1940-talet hade radiotekniken vuxit ur nyföddhetsstadiet och radioapparaterna hade utvecklats på ca 20 år från sökandet med en nål på en liten kristallbit till snyggt designade lådor i vackra träslag med knappar att skruva på. Det var inte bara Sverige man kunde ta in med dessa knappar. Nej, det fanns många stationer ute i Europa som t ex sände vacker musik, och de språkkunniga kunde ta del av det underbara budskapet som Hitler med dånande röst förespeglade det aningslösa tyska folket. Världen hade öppnat sig för den som hade råd att köpa en modern radioapparat. Andra världskriget välldes in i människornas vardagsrum på ett helt annat sätt än vad första världskriget hade gjort. Då hade man endast haft tidningarna att tillgå.

Den som i dag vill köpa en radioapparat går till en affär och köper den över disk och betalar kontant. Men så var det inte på 1940-talet. Kunderna söktes i stället upp av en försäljare som ställde upp en apparat på prov under ett par veckor. Om försäljaren var tillräckligt skicklig i övertalningsteknik, skrevs kontrakt och erlades handpenning, som blev den förtjänst som försäljaren fick på affären. Resten av köpesumman delades upp att betalas månadsvis tills apparaten var betald. Kontantköp var mycket ovanligt.

När jag som 20-åring sökte arbete, som kontorist hamnade jag på en filial till en stor radiokoncern som hade sitt huvudkontor i Stockholm. De hade filialer över hela Sverige och så även i min hemstad. När jag efter kurser i maskinskrivning, stenografi och bokföring samt ett par elevanställningar, sökte platsen som kontorist vid filialen, visste jag ingenting om radioförsäljning, så det var en helt ny värld för mig. På mina praktikplatser hade jag lärt mig att ta emot order på varor som kunden beställde och att skriva ut fakturor. Att sälja radio var liksom lite tvärtom, kan man säga.

Filialen var inrymd i en liten affärslokal, där apparaterna skyltades upp och innanför fanns ett litet kontorsrum. Någon service förekom inte där utan apparaterna som lämnades in för reparation, skickades till en stor reparationsverkstad på ett annat ställe i staden. Det behövdes alltså någon som fraktade apparaterna fram och tillbaka. En ung man, som var både försäljare och springpojke, hörde till de fast anställda. Vi var alltså tre anställda med månadslön; föreståndaren, kontoristen och försäljaren-springpojken.

När jag började min anställning kom en tjänsteman från Stockholm och visade mig hur bokföringen var upplagd och hur redovisningen till huvudkontoret

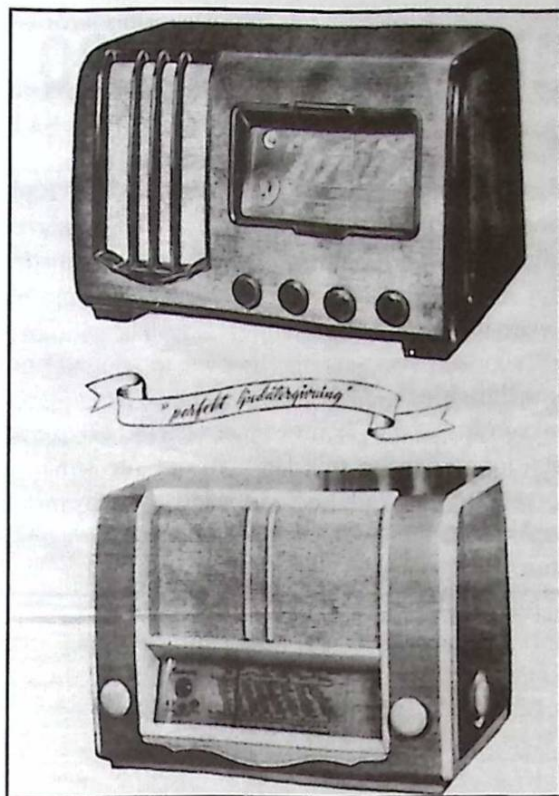
gick till. Arbetet var omväxlande och intressant. Försäljningen och bokföringen redovisades varje vecka. Det blev ofta sena lördagskvällar innan rapporterna var klara, enär försäljarna kom in sent med sina kontrakt. Det berodde ju i sin tur på att kunderna var lättare att träffa på lördagarna. Det var liv och rörelse genom försäljarnas återkommande besök, och i synnerhet på eftermiddagarna kunde det vara ganska trångt i den lilla kontorslokalen. Då spelade vi 21 om vem som skulle koka kaffe, så det var inte alltid jag som skulle stå till tjänst med det.

Under dessa kafferaster flödade historierna om hur det gick till hos kunderna ute i bygderna, hur skickliga de var att "knipa" en kund. Somliga tyckte det var roligt att chocka lilla blyga fröken Blom med ekivoka historier. De ville roa sig på min bekostnad. Jag låtsades aldrig förstå dessa historier. I stället tog jag tillfället i akt att påminna om apparater som varit för länge utlånade.

Det värsta vid dessa kafferaster var rökningen. Alla rökte och röken lade sig om en tät dimma över skrivbordet. En gång låste jag kassalådan, reste mig och förklarade att jag tänkte gå en promenad och när jag kom tillbaka skulle det vara utvädrat. Försäljarna var i stort sett trevliga och snälla killar som ofta bjöd på gott kaffebröd, och de såg både förvånade och förlägna ut. När jag kom tillbaka var de alla försvunna och röken utvädrad. Föreståndaren var ensam kvar, och jag trodde jag skulle få en utskällning. Men han sade bara "välkommen åter".

Det var nog inte så vanligt att någon protesterade. Rökningen ansågs på den tiden tillhöra de mänskliga rättigheterna. En del försäljare levde nog bra på sitt yrke, men somliga hade radioförsäljningen som ett extraknäck. En av försäljarna hade varit med i branschen i många år och kunde de flesta knep hur man "fångar" en kund.

En dag kom denna försäljare och slängde upp ett stort brunt paket på skrivbordet och förklarade att detta var handpenningen på en affär han gjort ute på landsbygden. När han vecklade upp paketet för att visa mig, låg där en stor fläksida på flera kilo! Denna skulle han stycka upp i mindre bitar och sälja med god förtjänst, menade han. En annan gång hade han fått en levande kanin som handpenning. Den släppte han inne på kontoret, och den lilla rädda stackaren hoppade omkring där inne och gömde sig slutligen under min stol. Hur det gick med kaninen var

Radioapparater av typiskt 40-talssnitt.

lätt att förstå. Den blev naturligtvis söndagsstek hos någon som var villig att betala bra.

Efter en tid lämnade filialen den lilla trånga lokalen och flyttade in i ett nytt hus med större utrymmen. Där under kontoret fanns en källare som inreddes till reparationsverkstad och en reparatör anställdes. Därigenom blev det nya arbetsuppgifter för mig eftersom allt måste redovisas till huvudkontoret. En del radioapparater gick med batterier. Det fanns fortfarande orter på landsbygden som inte hade elström på 1940-talet. Batterierna måste laddas med jämna mellanrum och jag minns att det kostade 75 öre.

På den tiden var radioapparaterna byggda med rör och således måste det finnas ett lager av dessa rör så det gick att byta när de gick sönder. För sönder gick de och måste bytas. Det var troligen apparaternas svaga punkt. En del kunder var mycket uppbragta när de måste komma tillbaka efter, i deras tycke, alltför kort tid. En gång kom en man in med sin trasiga apparat som första kund en måndagsmorgon. "Felet kan inte vara så stort, för den gick sönder i går kväll", sade han förhoppningsfullt. Försäljaren som tillfälligtvis befann sig i butiken instämde tröstande att "då kan inte felet vara långt borta." Turligt nog var inte felet så stort och kostnaden överkomlig för kunden. Även om vi i Sverige var förskonade från direktkontakt med kriget, gjorde det sig ändå påmint på mångahanda sätt.

De som ville köra med sina bilar måste skaffa sig gengas. Utanför affären parkerade försäljarna sina stinkande gengasbilar, och de kom in i affären svarta som sotare efter att ha rotat omkring i en trilskande

gengasgryta. Att kvinnor på den tiden inte ansågs begripa sig på affärer fick jag en dag bekräftelse på. De flesta telefonsamtalen tog föreståndaren emot, men vid detta tillfälle var bara jag och springpojken på kontoret. När jag lyfte luren och svarade "Centrum Radio", frågade en myndig röst efter "någon av herrarna".

Jag svarade att varken föreståndaren eller någon av försäljarna var inne för tillfället och frågade om jag kunde stå till tjänst. Jag var väl insatt i allt som rörde radio, förklarade jag. Men det hjälpte inte, han ville tala med "någon av herrarna". Jag räckte då luren till springpojken. Han kunde ju höra efter vad kunden ville. Springpojken kunde ju förstås inte besvara kundens frågor utan måste vända sig till mig. På detta sätt fick kunden så småningom alla de upplysningar han begärde och även sin önskan uppfylld att få tala "med en herre." Att som ensam kvinna arbeta i en så utpräglad manlig miljö hade sina poänger. I stort sett behandlades jag med respekt av alla de medarbetare jag dagligen umgicks med. Det hände ibland att jag måste gå hem till en del kunder för att klara upp missförstånd som uppstått i samband med kontraktsskrivningen.

Då kunde jag möta en ganska uppretad kund som ansåg sig ha fått orättfärdiga krav från firman i Stockholm. När missförståndet klarats upp, vilket ibland kunde ta lång tid, skildes vi i allmänhet som vänner. Jag kunde t o m bli bjuden på kaffe, dvs det kaffesurr som bjöds under kriget, som tack för besväret. Kontakten med huvudkontoret skedde mest genom brev med instruktioner som gällde bokföring och redovisning. Ibland kunde jag få ett litet uppmuntrande brev om att allt var i sin ordning. Vid sådana tillfällen bjöd jag alltid på något gott till kaffet. Dessutom kom inspektör Larsson på besök då och då för att revidera kassan. Han annonserade aldrig sin ankomst. Det var bara att överlämna kassalådan för inspektion.

De kvinnliga kontorslönerna var inte stora på den tiden. På ett litet kontor fanns ju heller inga möjligheter att avancera. Ville man ha högre lön fick man söka arbete på ett annat kontor. Men de flesta ungdomar bodde kvar i föräldrahemmet och behövde inte betala så mycket för mat och husrum. Några stora utsvävningar räckte inte lönen till och att spara för framtiden var otänkbart. Det fanns dock möjligheter att öppna konto i en klädaffär och betala av på ett större plagg, t ex en kappa med en mindre summa i månaden.

(forts sidan 14)

SDXF:s hemsida ?
www.sdx.org !

Frekvensinspelare till AOR AR7030

Ett sätt att hålla ordning på sina inspelningar

Frontpanel

Efter en DX-pedition brukar man vara belamrad med mängder av inspelningar som skall bandmanglas. Förutom att det är ett tråkigt jobb att syssla med i efterhand, så krävs det minutiös noggrannhet vid inspelningstillfället. Man måste vara mycket noggrann med att anteckna såväl frekvens som tidpunkt både enligt klocka och bandspelarens räkneverk. Värst av allt är om man vid bandmanglingen hittar ett anrop som man missat i sina anteckningar och inte kan knyta till vare sig tidpunkt eller frekvens. Problemet irriterade mig så pass mycket att jag till min bandspelare (egentligen en MiniDisk-spelare) byggt ihop en konstruktion som jag kallar Frekvensinspelare.

Principen är följande

En liten elektronikenhet kopplas in mellan radio och bandspelare. Elektronikenheten använder radions seriekommunikationsport för att avläsa inställd frekvens på radion. Samtidigt som ljudet från radion spelas in på en kanal på bandspelaren, så lägger elektronikenheten in tonskur som omkodat, motsvarar den inställda frekvensen, på den andra ljudkanalen. När bandet senare spelas upp fungerar elektronikenheten tvärtom. Den tonskur som finns på bandet omkodas och elektronikburken ställer in radion på den frekvens som var inställd vid inspelningstillfället. En hastig blick på displ-ayen avslöjar vilken frekvens som användes vid inspelningstillfället.

Fig: Radions display visar vilken frekvens som var inställd när bandinspelningen gjordes.

Då radion även innehåller en klocka kan även tidpunkten avläsas och spelas in på samma sätt. Eftersom de flesta MiniDisk-spelare redan innehåller en klocka som

tidsstämplar inspelningen så är nyttan med den funktionen mindre. Dessutom vore det synd om klockan på radion ställdes om, bara för att man avlyssnar en inspelning. Jag har därför inte brytt mig om att programmera burken för den funktionen.

Funktionsblock

Frekvensinspelaren är rätt komplex när det gäller konstruktionen och jag tror därför att det inte är någon större vits att publicera kopplingsschema mm i EterAktuellt. Ett blockschema däremot kan vara rätt informativt.

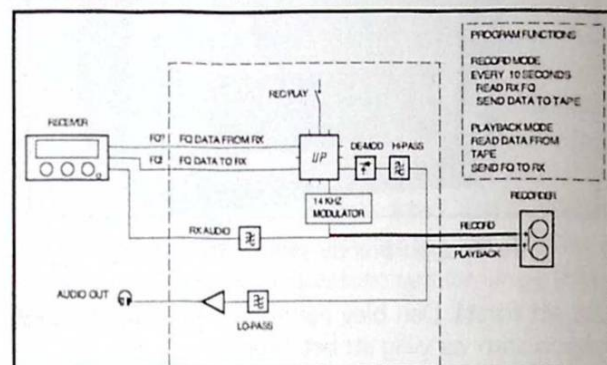

Fig: Blockschema

- * Mikroprocessorn är en Basic Stamp 2 (andra processorer är rejält mycket billigare men kräver då betydligt mycket mer programmering och mer kringkomponenter).
- * RS-232-kommunikationsinterface baseras på en krets från Maxim
- * Modulator används för generering av tonskurarna
- * Audiofilter används för att renodla audiosignal och 14 kHz-tonskur
- * Demodulator omvandlar tonskuren till digitala pulser
- * Hörlursförstärkaren för audiosignalen är monokopplad

Krav på inspelningsutrustningen

Bandspelaren (eller minidiskspelaren) måste klara av inspelning av tonskurarna som ligger på 14 kHz. Gamla otrimmade kassettbandspelare kan därför få det lite kämpigt. HiFi-Video och Minidiskspelare klarar det utan problem. MiniDiskspelare som använder LongPlay-funktion brukar reducera ljudomfånget för att uppnå den långa inspelningstiden. 14-KHz-tonskurarna kan trimmas ned till lägre frekvens för att fungera med aktuell inspelningsutrustning. För egen del anser jag att 14 kHz är rätt effektivt då det inte stör örat särskilt mycket om man avlyssnar inspelningen direkt från MiniDisken, det vill säga, inte har tillgång till spärrfiltret som sitter i frekvensinspelaren.

Manövrering

På frontpanelen finns en omkopplare. I läge REC arbetar Frekvensinspelaren i inspelningsläge och i läge PLAY arbetar Frekvensinspelaren i uppspelningsläge. En lysdiod indikerar att data överförs åt endera hållet, rött för inspelning och grönt för uppspelning.

Funktionen är helautomatisk. Under en bråkdel av en sekund blockeras radion manöverorgan och inställd frekvens avläses och spelas in, samtidigt som den röda lysdioden aktiveras. Det här görs var 10:e sekund. Blockeringen är mycket kortvarig och påverkar inte hanteringen på annat sätt än att man känner att VFO-ratten stelnar till under sådär 0,3 sekunder.

Vid uppspelning kommer Frekvensinspelaren att behöva synka in sig mot dataströmmen för att inte göra felläsningar. Normalt klarar Frekvensinspelaren av att synka sig redan på första dataskuren, men om man har otur kan det dröja upp till 3 dataskurar innan synkningen är klar. Direkt som synkroniseringen är klar kommer radions display att hoppa till den frekvens som var inställd under inspelningen.

Hörlurar kan anslutas till hörlursuttaget på Frekvensinspelarens frontpanel. Uttaget är monokopplat till audio-signalen så man slipper höra 14 kHz-pulserna som finns på den andra kanalen. Frekvensområdet är begränsat till sådär 4 kHz.

Anslutning

Frekvensinspelaren ansluts till 7030:an via 2 mångpoliga DIN-uttag på bakpanelen. En för Audio och en för dataöverföringen. Strömförsörjningen av frekvensinspelaren kommer från radion via dessa kontakter. Inspelningsutrustningen ansluts till phono-uttagen på baksidan. Ena kanalen används för audio och den andra för data.

Fig: Bakpanel

Användning

Att kasta in en 1 år gammal inspelning från Parkalompolo och direkt kunna se inspelningstidpunkt på MiniDiskens display och aktuell frekvens på radions

display är suveränt. Tryggheten vid bandmanglingen är total! Frekvensinspelaren har nu använts under sådär 2 års tid och fungerar klockrent tillsammans med AOR AR-7030.

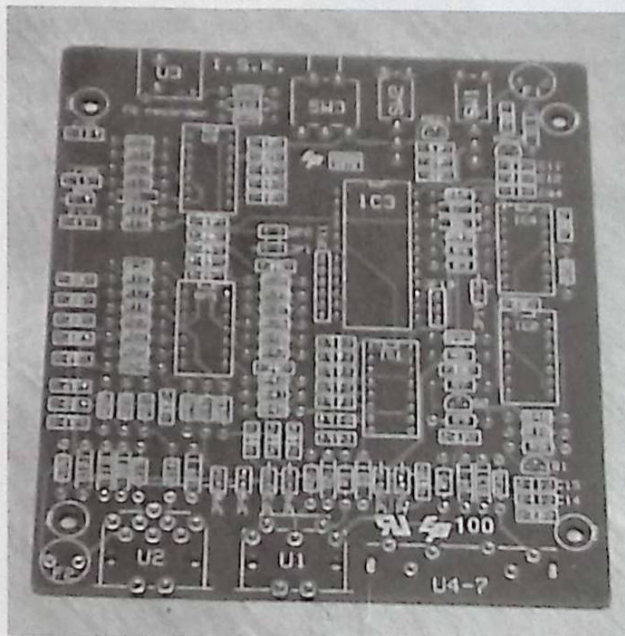

Radiohörnan

Utrustningen är sympatiskt behändig i format och platsar fint i radiohörnan.

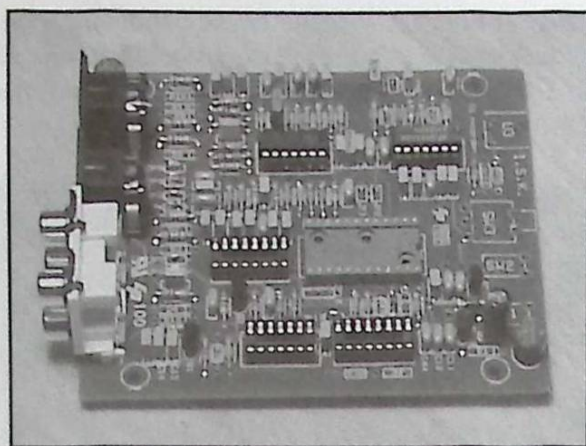
Uppbyggnad

Frekvensinspelaren är uppbyggd runt ett egen-designat mönsterkort.

Ett obestyckat mönsterkort

På kortet finns förutom funktionskomponenterna en mängd byglingar som använts under verifieringen av konstruktionen.

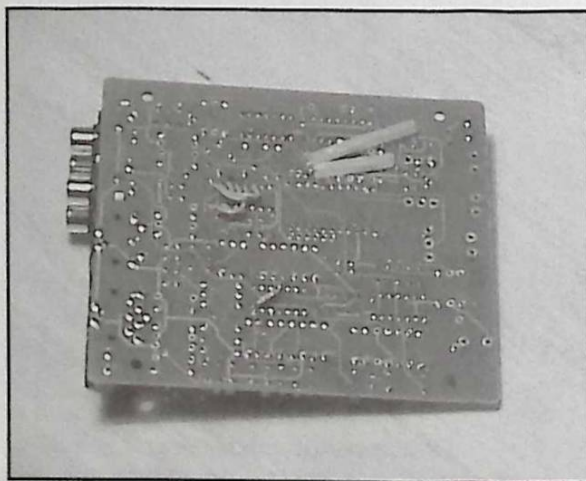

Nästan färdigt. Några IC-kretsar skall monteras

Via byglingarna kan man länka samman olika funktion-block och också injicera signaler. Det finns också en del extra komponenter som används för några tilläggs-funktioner (filterkretsar) som kan vara kul att ha med i andra sammanhang.

Vidareutveckling

Det är inget som hindrar att Frekvensinspelarens programvara för avläsning och återläsning av frekvens-informationen skrivs om för att passa till andra mottagare. Det är heller inget som hindrar att man använder snarlika principer om man använder mottagare tillsammans med en vanlig persondator. Persondatorer har numera så god kapacitet att det inte finns något som helst hinder för att använda datorns ljudkort som "bandspelare" samtidigt som som datorn avläser frekvensinställningen på mottagaren. Måhända det blir nästa lilla projekt. Först krävs dock att jag hittar en dator som inte stör....

Någon enstaka patchning krävs på denna första generation av mönsterkort. Bl.a. krävs en patchning på grund av en "kluttighet" i tidiga generationer av AR-7030.

Köpa Frekvensinspelare?

En ursprunglig tanke jag hade var att ta fram ett antal frekvensinspelare för försäljning. Nu har det inte blivit

på det sättet, framför allt för att jag är lite för noga med det där med CE-märkning, garantier mm. Jag har dock tagit fram ett antal mönsterkort och kan sälja mönsterkort, schema och programkod för en symbolisk slant. Men, det kräver en hel del elektronikkunnande av byg-garen!

Mönsterkorten är i revision 0.1-läge och är därför inte helt felfria. men fungerar utmärkt om man står ut med lite extratrådar dragna på undersidan av kortet. Om det är alldeles krisartat viktigt att komma över en färdig-byggt Frekvensinspelare så kanske jag kan övertalas att fixa fram en färdigbyggd och provad. Vill ni veta mer kan ni kontakta mig via mail: dxaren@telia.com

Lars "LBM" Bergström, Skelleftehamn.

Sälja radio forts från sid 11

För min personliga del anser jag, att den yttre designen på radioapparaterna var betydligt snyggare förr. Lådorna var utformade som trevliga möbler i vackra träslag som pryddes sin plats i hemmen.. De svarta eller grå plastfodralen som numera innesluter ett avancerat tekniskt innehåll är trista att se på, tycker jag. I det fallet var det bättre förr, som man säger. Att sälja radio förr, var det också bättre? I varje fall var det annorlunda och kanske också lite roligare.

Elisabeth Wivner

***Vill Du eller ditt företag
annonsera i Eter-Aktuellt?***

***Annonsbokning
och annonsinformation***

Eter-Aktuellt, annons
c/o Moritz Saarmann
Syrenvägen 5
435 30 Mölnlycke

e-post: annons@sdx.org
dagtid: 031-747 06 08
kväll: 031-338 18 04
Fax: 031-338 18 99

Digitala trafiksätt – en invit !

1929-1930 konstruerade Adolf Hell en mekanisk maskin för fjärrskrift, Hellschreiber. Idag 75 år senare så har Hellschreiber digitaliserats och kallas Feldhell. Det är både digitalt och analogt. 7 x 14 "rutor" byggs upp i mot-tagande dator av ettor och nollor varefter bokstavs / siffer bilden presenteras på bild-skärmen. Hör du något liknande "Knarp knarp" runt frekvensen 14,065 så är det Feldhell. Program-met finner du på Inter-net, sök på Google efter IZ9BLY.

Baudot var en 5-bits kod, som resulterade i RTTY. Parallellt kom ASCII med 7 bitars kod som kunde användas för alla bokstavs, siffror, tecken och grafik.

Härnäst var det G3PLX, Peter Martinez som skapade Amtor (Amator-Tor) som kom i början av 1980-talet. Amtor medförde större tillförlitlighet i överföringen av data. Dessutom synkroniserades sändare / mot-tagare i ARQ mode. (Automatic ReQuest) På grund av tidsfaktorn TX-RX så blir det ett maximalt avstånd för förbindelse med Amtor i ARQ. Däremot kan FEC mode fungera (Forward Error Correction) utan begränsning i avstånd.

Sedan kom Packet Radio på 1970-talet med lokala nät, LAN, digipeatrar, gateways (dvs länkar för vidare beordran av meddelanden runt om i världen. Man nyttjade även sateliter för sådan länkning. Så hade vi SSTV, har funnits länge. Veldig dyrt att använda i början. Robot hette det första systemet som krävde kamera och en massa elektronik. Idag använder vi ett ljudkort och datorn, vilket fungerar alldeles ypperligt. ATV kommer också mer och mer. Har man en snabb dator så kan man alltså skicka rörliga bilder så detta sätt (Amatör TV)

Gå in på: www.ssa.se SSA:s hemsida, där kan du leta upp bandplaner för amatörbanden och se efter var digitala trafiksätt av olika slag bör förekomma.

Inkoppling - viktigt !

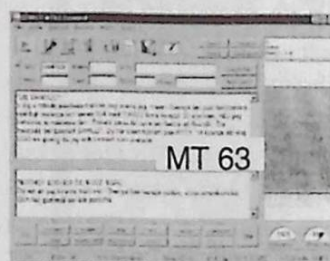
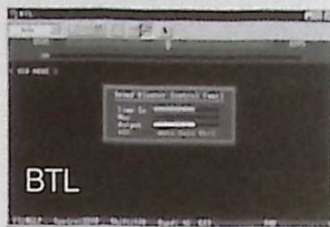
Skall du ansluta en signal från din mottagare till ett ljudkort, så använd en skärmad ledare och en stereopropp, vars "tipp" är vänster kanal. Tag ut en signal med fast nivå från mottagaren, så att du kan reglera önskad volym. Lägg ett motstånd på 2k7 - 4k7 i serie med signalen för att begränsa strömmen in på ljudkortet. Använd aldrig Mik ingången då ljudkortet mycket lätt blir överstyrt med disorderad signal som

följd. Genom olika inställningar i ett program kan du ta emot även en hel del kommersiella program. får du in vädersateliter kan du själv göra en väderprognos. Det finns alldeles för mycket att ägna sig åt. Ta en sak i taget. Jag rekommenderar BTL som första RTTY-program och WinPsk som första PSK program. Kolla på Oliver Welps

web där finns många multi-modprogram. MixW32, MMTTY. LOGGER tec

Ett tyskt team skapade Pactor mode som kräver speciellt modem. Pactor

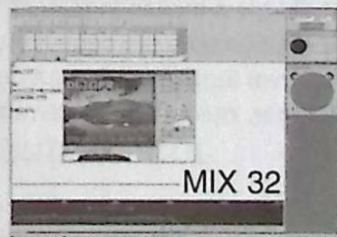
används på grund av sin tillförlitlighet och goda prestande av de flesta legationer världen över, av FN, Läkare utan gränser m fl. I USA skapade man Clover ett system mer komplicerat är Pactor men med liknande prestande. Sen kom Peter igen, G3PLX, med PSK31. Fasskiftnyckling och sedan den gången har utvecklingen av digitala trafiksätt formligen exploderat i QPSK, MPSK, MT63 m.m.

En parallell är att ta hjälp av Internet och använda Echolink för live kontakter via headset och datorn. Vill du ta emot några av dessa trafiksätt så är det bara att ladda hem respektive program. Oftast

kräver programmet att du anger en amatör-radiosignal. När du ändå inte skall sända så kan du lägga in exvis ditt namn istället.

Här finner du en länk till de flesta program: www.muenster.de/~welp/sb.htm

73:s de SM4LLP

Information från Sveriges DX-Förbund

-Indikatorstationer, vad är det?

När man läser en del DX-litteratur, vissa tidskrifter till exempel, kan man knappast undgå att stöta på begreppet indikatorstation. Det här är naturligtvis ett fackuttryck som DX-arna håller sig med och menar härmed en uppsättning stationer på givna frekvenser som man kontrollerar för att ta reda på hur pass bra konditionerna är mot ett visst område. För skulle indikatorstationen (eller -stationerna) inte höras alls, kan man lugnt utgå från att konditionerna mot det aktuella området är dåliga och därför ägna sig åt något annat istället. Visst har varje regel sina undantag, men i princip kan man låta indikatorstationerna styra vad man ska försöka lyssna på, om man nu ens finner det mödan värt att lyssna överhuvudtaget.

Ämnet är, kanske något förvånande, omfattande och man kan faktiskt skriva en bok om det. Och det är precis vad den tyske ingenjören Gerd Klawitter har gjort. "Funk-Baken und Indikatorstationen" heter den. Den är på knappt 100 sidor och beställs enklast från DX-Köp, Box 25145, 750 25 UPPSALA. Telefon 018-400879 kvällstid, och glöm inte ditt medlemsnummer i SDXF eller SSA vid din beställning. Boken betingar ett pris på ca 100 kr inklusive frakt, och trots rostig skoltyska går det faktiskt att tillgodogöra sig innehållet tillfredsställande.

Så här omfattande kan vi naturligtvis inte vara i denna lilla skrift utan här får vi begränsa oss något. Den första begränsningen gäller Sverige söder om en linje genom Luleå ungefär. Med långa antenner norr om polcirkeln gäller åtminstone delvis helt andra spelregler. Den andra begränsningen gäller frekvensen. De flesta DX-are är primärt intresserade av mellanvågen och tropikbanden. Visst finns det ett och annat på 49 meter också, speciellt från Latinamerika, men sedan glesnar det betänkligt... 120 meter, javisst, men hör finns det inte så förtvivlat mycket kvar längre, och med få undantag när är det glest mellan loggarna.

Är det norrsken ute behövs inga indikatorstationer. Då kan man lugnt utgå från att det är utmärkta Afrikakonditioner, medan det däremot är kört för mycket annat...

Alla tider nedan anges i UTC! Vi utgår också från att lyssnare har ett hum ungefär när hon eller han ska lyssna, att försöka sig på exempelvis indonesiska stationer en högsommareftermiddag är tämligen dömt att misslyckas.

Afrika

Mellanvåg

1386 kHz: Radiodiffusion Télévision Guinéenne kan komma igenom mycket sena kvällar eller tidigt natt.

90 meter

3306 kHz: Zimbabwe Broadcasting Corporation. Hörs denna inte här provar man på 3396 kHz istället, där man sänder ibland. Hörs inte den heller kan man prova Channel Africa i Sydafrika på 3345 kHz. Denna kräver mindre för att höras och skulle inte den heller orka igenom så är det nog inga bra Afrikakonditioner denna kväll. Halvsen till sen kväll är det som gäller för alla dessa stationer.

60 meter

4910 kHz: Zambia National Broadcasting Corporation är ett bra val här. Hörs den tidig kväll är det ett tecken på att Afrikakondsen på 60 meter är av viss klass. Stationen har tidvis haft en tendens att ligga högt, uppemot 4911 kHz. Visst finns det lättare afrikaner i 60-metersbandet, men de har en tendens att höras allt som oftast och pekar inte på några speciella konditioner.

Asien

Mellanvåg

1566 kHz: All India Radio har en mycket kraftig sändare i Nagpur här. Visst finns det mera frekventa stationer i Mellanöstern framför allt, men hörs denna indier bra så finns det en hel del som tyder på att det är öppet mot Asien...

90 meter

3315 kHz: All India Radios sändare i Bhopal kan vara en lämplig utgångspunkt, efter 15.30 ungefär. Går denna bra finns det potential att andra gör det också.

60 meter

4875 kHz: Radio Republik Indonesia, Sorong är en relativt vanlig indones. Hör du något här så prova även exv. Fak Fak på 4790. Hörs båda är det dags att gräva vidare. Från 14.30 fram till lokal stängning eller sen kväll vid lokal öppning är tidpunkterna man ska lyssna på.

Oceanien

120 och 60 meter

2310, 2325 och 2485 kHz: Northern Territories Shortwave Service i Alics Springs, Katherine respektive Tennant Creek. Prova vid 21-tiden. 4980: National Broadcasting Commission kan man prova med runt

19.30. Problemet med samtliga ovanst-ående är att sedan kommer ingenting, därefter ingenting... Hörs de halvtäffligt är det inte sannolikt att det blir någon mer från denna världsdel. Utan det krävs rejält med skjuts signalerna. Alla papuaner är heller inte igång vid vår kväll, deras morgon, då de borde höras som bäst.

Nordamerika

Mellanvåg

1000 kHz: KOMO, Seattle, WA hörs så gott som alltid om det skulle vara västkustkonditioner på gång. 1510 kHz: WWZN, Boston, MA är nog den vanligaste mellan-vågaren från Nordamerika. Hörs den så prova även 1500 (WTOP, Washington, NY) och 1560 (WQEW, New York, NY). Hörs dessa också så är det sannolikt att något är på gång. Från ca 01.00 och framåt. 1700 kHz: Det så kallade X-bandet är lite speciellt – det kan i vissa lägen vara som ett slags mellanting mellan MV och KV. Just i övre utkanten ligger KVNS, Brownsville, TX som är väl värd att prova.

Centralamerika

Mellanvåg

1400 kHz: Harbour Light of the Windwards faller valet på. Prova en stund efter midnatt och fram till stationen stänger, vilket brukar ske runt 02.30. Visst, WDHP, Frederiksted, hörs oftare men frågan är om den inte hörs lite för ofta för att vara en indikatorstation. Men visst kan man prova 1620 kHz, gärna efter 02.30 då ovanstående gått och lagt sig. Detsamma gäller 1660 kHz, WGIT "El Gigante", eller Elgiganten som den populärt kallas för sin rejält tilltagna signal!

90 meter

3300 kHz: Radio Cultural en av de mycket få kvarstående möjliga. Tveksamt om den finns kvar på reguljär basis. Prova andra halvan av natten!

60 meter

5025 kHz: Radio Rebelde mycket vanligare än de övriga få stationer som finns kvar från denna världsdel här. Rejält tryck i signalen krävs för att det ska vara lönt att gräva vidare.

Sydamerika

Mellanvåg

1470 kHz: Det här är en högtintressant frekvens! Det vanligaste är att Radio Vibración (Venezuela) eller Radio Cristal (Uruguay) hörs, eller också CPN Radio (Peru). Även Radio Rafaela (Argentina) kan titta fram. Ibland hörs fler än en station samtidigt. Beroende på vilken eller vilka stationer som hörs kan man få en översikt över kondsbilden. Lämpligt är att börja lyssna ungefär klockan 01.00. Hörs ingenting på denna frekvens vid morgontoppen, dvs. ca en halvtimme innan vår soluppgång till en stund efter denna kan man nästan börja ana oråd. Antingen är konditionerna urusla eller så är den lokala störningsnivån för hög. Eller också håller mottagare och/eller antenn inte riktigt måttet.

90 meter

3279.5 kHz: La Voz del Napo brukar tillhöra de allra mest pålitliga här. 02.00 och framåt ungefär är lämpligt för denna.

60 meter

4716.7 kHz: Radio Yura brukar skvallra om att något är på gång från Bolivia. 4856 kHz: Radio La Hora säger i regel något liknande om Peru. 4845 kHz: Rádio Cultura säger mer om kondensen mot Brasilien än vad Rádio Brasil Central på 4985 gör. Denna går ibland ensam, nämligen. Brassarna kan gå sen kvällstid, annars är det listigast att vänta ut midnattstoppen som infaller runt 23.00.

Jaha, det skulle vara det hela. Säkrast att tillägga att vissa latinamerikanska stationer har en tendens att variera sin frekvens något, i regel bråkdelar av en kHz.

Magnus Jespersion

DRM - vad är det man sänder ut?

I förra numret kom vi så långt som att ljudsignalen man skall sända ut görs digital, dvs. man plockar vissa punkter och får ut det hela som en serie digitala nollor och ettor - om man så vill en fyrkantvåg där antalet ettor (hög nivå) och nollor (låg nivå) beror på hur ljudsignalen ser ut. Jag nämnde också att den modulationsmetod som används för DRM kallas QAM och är en kombination av fasmodulering (PM) och amplitudmodulering (AM). Men tro nu inte att digital modulering innebär att man direkt kopplar fyrkantvågen till modulatorens på sändaren och får en utsignal som språngvis ändrar fas eller amplitud. En sådan sändare skulle vi snarast se som en störsändare, den skulle uppta en mycket stor bandbredd.

Och anledningen till att man använder digital teknik är ju snarare att kunna överföra signaler med hög kvalitet utan att behöva använda onödigt stor bandbredd. Detta innebär att man utgående från den digitala signal som skall överföras skapar en analog signal som representerar denna och som modulerar bärvågen så att man får lugna, väl kontrollerade, förändringar av fas och amplitud. För att DRM-sändningarna skall vara förenliga med de AM-sändningar som idag finns på banden har man valt att ge utsändningarna en bandbredd av 9 kHz till 10 kHz. Vårt europeiska AM-band har ju ett kanalaraster av 9 kHz, vilket innebär att man kan tillåta en bandbredd som är lika stor. På kortvågen har vi ju redan idag en paradox, när kanalarastret i praktiken är 5 kHz, medan sändarnas bandbredd är nästan 10 kHz.

Nu är det emellertid så att man gör ganska mycket med den digitala informationen innan man skickar ut den. Här skall jag beskriva en del av det man gör.

Ljudet komprimeras

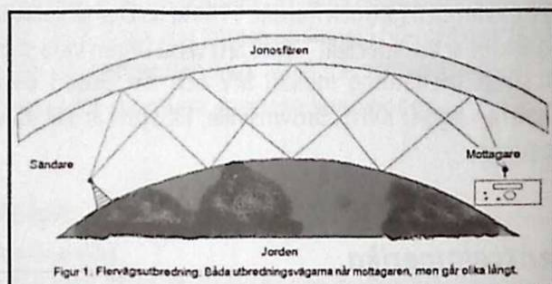
Det ligger en konflikt i att man vill sända ut programmen med högsta möjliga ljudkvalitet, samtidigt som man måste arbeta inom den begränsade bandbredden av 9-10 kHz. Hög ljudkvalitet innebär att man behöver skicka över många bitar och det innebär ju att man måste skicka dem med en högre hastighet. DRM tillåter en bithastighet av 15 och 30 kbit/s. Grundläggande fysiska lagar visar nämligen att ju högre bithastighet man har, dess då högre bandbredd krävs. Vad gör man då? Jo, man komprimerar ljudet, dvs. minskar på ett intelligent sätt den mängd bitar som behöver skickas utan att nämnvärt försämrar ljudkvaliteten. Det bygger på att man väl känner karaktären på den signal som digitaliserats och har matematiska modeller för att reducera mängden bitar. Detta är något vi känner igen från MP3-kodad musik bland annat. För DRM har man valt att använda en standard för komprimering som

heter MPEG-4. Med hjälp av AAC, Advance AudioCoding, ger MPEG 4 bra ljud med den bithastighet som DRM tillåter. Dessutom har man kompletterat med en teknik som kallas SBR (Spectral Band Replication). SBR är en teknik utvecklad av Stockholmsföretaget Coding Technologies som innebär att man även med en relativt låg bithastighet kan återge ljud med högre frekvenser. Eller rättare sagt, man återskapar de högre frekvenserna med hjälp av SBR. Man har också andra möjligheter för komprimering i systemet, där man går på en komprimering som inte ger lika bra ljudåtergivning, som i stället är mer robust och lämpad för svårare mottagningsförhållanden.

Flervägsutbredning

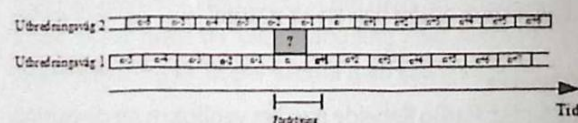
Vi lyssnar ju oftast på signaler som kommer till oss med hjälp av reflektioner mellan jonosfären och jorden. Se figur 1 nedan.

Radiovågorna som når oss kan ju då ha gått olika vägar, men ändå nå vår mottagarantenn, som de båda

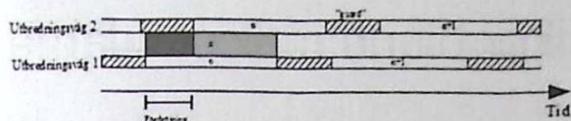

heldragna linjerna på bilden. Detta kallas flervägsutbredning. Du kan se att de har gått olika lång väg - vilket också betyder att de behövt olika lång tid för att nå fram. Det innebär problem med de bithastigheter som behövs för DRM. Som du ser i figur 2 skulle man då samtidigt kunna få in samma radiosignal, men med en förskjutning i tiden så att mottagaren inte vet vilken bit den skall läsa av. Detta kallas Inter-Symbol Interference (ISI). Varaktigheten hos varje bit är kortare än tidskillnaden mellan de olika utbredningsvägarna, se fig 2 nedan.

Men - vad händer om vi gör bitarna längre? Jo, då blir systemet mindre känsligt för flervägsutbredning, och

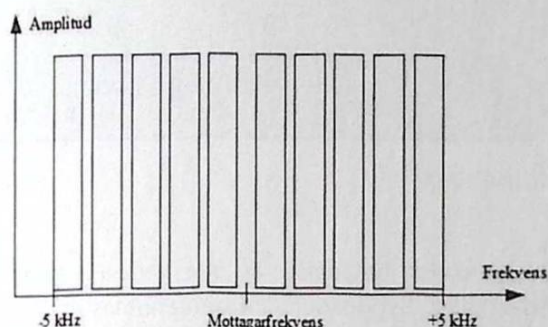

om vi dessutom inför en "guard" period mellan varje bit, dvs. en period som inte innehåller någon egentlig information, så blir det riktigt robust. Se figur 3. figur 3.

Figur 3. När vi läser bit n på utbredningsväg 1 så har utbredningsväg 2 bara kommit en bit n på "guard"-intervall. Mottagaren kan enkelt läsa av bit n.

Så, vi får ett ur utbredningssynpunkt robust system, men till priset av att vi inte kan skicka lika många bitar, vi får ju en lägre bithastighet. Innebär det att vi måste acceptera en sämre ljudkvalitet? Nej, fysikens lagar hjälper oss att ta igen detta. Som jag nämnt tidigare så hänger bithastighet och den bandbredd sändningen upptar ihop. Med sänkt bithastighet så "kostar" sändningen mindre bandbredd och eftersom den bandbredd vi har till förfogande är 9-10 kHz, så kan vi i stället fylla upp den med flera bärvågor (underbärvågor), som ligger något separerade i frekvens, som vi modulerar med olika bitströmmar, vi kan se det som att vi skickar bitar i flera parallella spår. Detta kallas Frequency Division Multiplex (FDM). Hur storbandbredd varje underbärvåg tar upp och hur många underbärvågor man använder kan ställas inom ganska vida ramar. Se fig 4. Nu är det ju inte helt lätt på mottagarsidan att separera ett stort antal underbärvågor. Men genom att välja frekvensavståndet dem emellan som $1/(\text{varak-}$

Figur 4. Med 10 kHz bandbredd så har vi ett utrymme på ± 5 kHz runt mottagningsfrekvensen som vi kan fylla med underbärvågor. Här i exemplet så är dessa modulerade till en bandbredd av mindre än 1 kHz och vi får då plats med 10 stycken.

tigheten för en bit) får man en funktion som blir lätt att hantera i mottagarens demodulatormjukvara. Metoden kallas Orthogonal Frequency Division Multiplex (OFDM).

Olika logiska kanaler

Nu har vi kommit så långt att vi vet att det är en på något sätt komprimerad ljudsignal som skall sändas ut och att den läggs ut på ett antal underbärvågor som skickas parallellt. Du kanske börjar ana att DRM är ett system där det finns många parametrar att ställa in - och så är det - på gott och ont. För att nu systemet skall fungera i praktiken måste också information om hur man ställt olika parametrar föras över. Dessutom måste man sända pilotbitar (vilket är en form av känt mönster som mottagaren kan känna igen - det används för att mottagaren skall synkroniseras med den mottagna signalen, dvs. den skall ta emot bitarna i rätt takt). Man lägger

också in extra information för att man i mottagaren skall kunna korrigera mottagna bitar som blivit fel under överföringen. (Det fungerar inte om antalet mottagna felaktiga bitar är alltför stort). Som tidigare nämnt finns det också utrymme för att sända textinformation av olika slag och även enklare bilder.

För att få ordning på allt detta har man fördelat informationen på 3 olika logiska kanaler:

1. Main Service Channel (MSC)

Det är här man lägger in det digitaliserade ljudet tillsammans med till exempel textinformation.

2. Fast Access Channel (FAC)

Används för att sända över information som behövs för att mottagarens skall göra vissa grund-inställningar.

3. Service Description Channel (SDC)

Här finns bland annat information till mottagaren som behövs för att korrekt avkoda MSC, pilotbitarna för synkronisering och information om hur signalen är fördelad på underbärvågor.

Hoppas du orkat igenom artikelserien så här långt. I nästa nummer så skall jag nämna något mer om den modulering som används, men framför allt gå in på det som ligger oss närmast hjärtat - nämligen hur vi tar emot DRM.

Moritz Saarmann

*Nu kan du ladda ner
DX Guiden i PDF-format
från vår hemsida
www.sdx.org*

*I DX-köps sortiment
finns många spännande
böcker och prylar
**Kolla annonsen
i Eter-Aktuellt!***

Kalundborg - Danmarks klassiker bland radiosändarna

Gerhard Roeder i Radio-Kurier - welwit hören 2/2004

översatt av Erik Johansson

Gamla staden i Kalundborg

Som rundradioland låter Danmark sällan tala om sig internationellt. En bidragande orsak är säkerligen att utlandssändningar på främmande språk lades ned för flera år sedan. Det finns dock en på sitt sätt unik radio-station för AM att upptäcka. Okänd är den egentligen inte eftersom bidrag till "Logbuch" i Radio-Kurier bevisar att den har bra hörbarhet i det tyskspråkiga området.

Sändaranläggningen i Kalundborg på den stora danska ön Själland har sedan 1927 sänt de i Köpenhamn producerade programmen från Danmarks Radio. Kostanderna för att föra över programmen från Köpenhamn, som ligger 100 km åt öster, togs med i beräkningarna från början då sändarstationen skulle vara placerad så centralt som möjligt. Kalundborg ligger ca 50 km sydväst om Danmarks geografiska mittpunkt. Lantmäteriet bestämde denna mittpunkt i det söndersplittrade av några stora och många små öar och halvöar bestående territoriet med hänsyn tagen till ytan, som sträcker sig från ön Bornholm i öster till Blåvand på Västjylland och från Skagens nordspets till södra Gedser. Läget vid Stora Bält betyder naturligtvis goda jordförhållanden och utbredning av markvägen över vattenytan åt väster. Något som är sevärt, men

saknar teknisk betydelse, är den vackra vyn från sändarstället. Byggnader och antennmaster ligger på en ungefär 1 km lång landtunga som sticker i ut i Kalundborg-viken och är den västra sidan av en naturlig hamn. Gisseløre, som landtungan heter, är till största delen bevuxen av strandråg. På grund av förekomster av sällsynta växter och fåglar är halvön natur-skyddat område sedan 1942. Den speciella statusen hos landskapet innebär att tillstånd att gå där inte ges till många.

I augusti 1927 började reguljära sändningar med en Western Electric sändare lånad från England. På den ursprungliga frekvensen 260 kHz ger källorna [1] och [3] effekten från 5 kW upp till 7,5 kW. Det verkar som om nordeuroperna tecknat ett avtal vid denna tid. Långvågssändaren i svenska Motala började sända samma år och i finska Lahti påbörjades byggnationen av antennmaster till långvågssändaren.

Under rubriken "Kampen om långvågen" i [1] beskrivs att det i pionjärtiden var svårt att hitta en lämplig frekvens på det tätt använda rundradiobandet. Man var tvungen att byta frekvens ett flertal gånger... Till exempel bidrog interferenser på den tillfälligt an-

vända frekvens 178 kHz till att Deutschlandsender II i Zeesen vid Königs-Wusterhausen bytte frekvens till 182,5 kHz i oktober 1928. I januari 1934 kom den första modifieringen i Kalundborg. En ny sändare från Standard Electric på 60 kW sände på den ändrade frekvensen 238 kHz. De därpå följande frekvensändringarna skedde 1926 och 1950 till 240,5 kHz respektive 245 kHz. I juni 1945 höjdes sändningseffekten ytterligare. En 150 kW sändare från Marconi sände oförändrat på 245 kHz fram till början av 80-talet. Sändningar på mellanvåg från Kalundborg har skett sedan oktober 1951. Från början sändes med 60 kW på 1061 kHz, från 1978 på 1062 kHz. Den senaste och mest omfattande ombyggnationen skedde 1981/82.

Ägaren Post- och Telegrafväsendet beställde tre sändare med slutgiltig effekt av ca 300 kW från AEG-Telefunken. Förutom en långvågs- och en mellanvågssändare byggdes en reservsändare som arbetar på båda våglängdsområdena. De nya sändarna utrustades bland annat med pulsbreddmodulation och dynamisk amplitudmodulation vilket möjliggjorde en verkningsgrad på 70 % och längre livslängd på sändarrören. Dessutom kan man nämna att alla tre sändarna har samma grunduppbyggnad. Medan lång- och mellanvågssändarna är avstämmda för en fast frekvens kan induktanserna i de åtta avstämningsbara matnings- och slutrörskretsarna på reservsändaren ställas in på olika frekvenser.

Den elektromagnetiska avstämningen sker med hjälp av servomotorer. Ett frekvensbyte med avstämning tar en minut. Enligt den nuvarande bandplanen får endast långvågssändaren sända med 300 kW. På mellanvåg reduceras den installerade effekten från 300 kW till 250 kW. Modulationssignalen kommer i digital form via en ISDN-ledning från Köpenhamn. Skulle denna fallerera kan sändaren även matas via en signal mottagen med analog UKV.

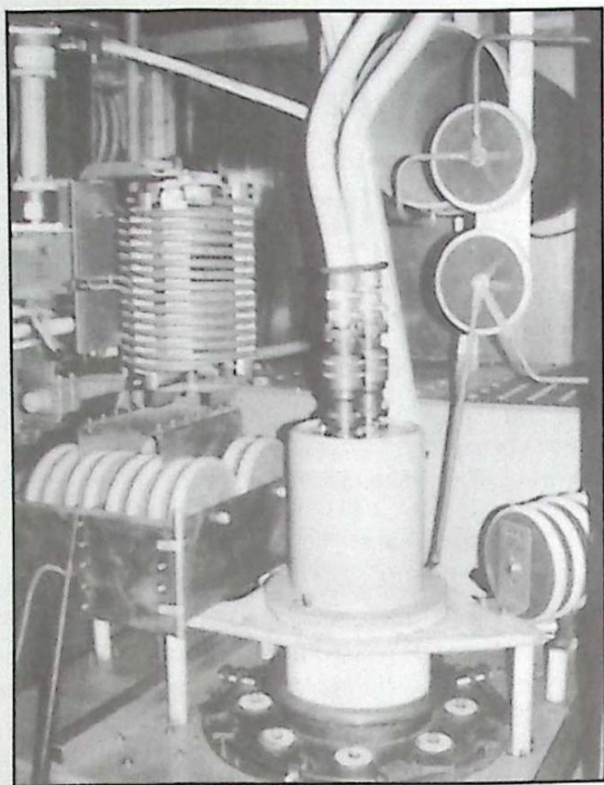
I kontrollrummet finns bland annat bärvågsoscillatorn och mottagarutrustning för modulationen (programmet) från studion i Köpenhamn.

Bärvågsoscillatorn är skild från den egentliga sändaren och ligger i styrcentralen. I denna används rubidium-styrda PLL-kretsar. Till skillnad mot sändningsutrustningen har antennerna ändras mycket lite under årtiondenas lopp. Den första, som installerades 1927, var en vikt lång trådanterenn som bestod av fyra stycken 160 m långa delar. Antennen var tvåfalt avstämmd. En ända gick till sändarstället, den andra via en avstämningsspole till jord. Hela anordningen var fäst i två stycken trebenta självbärande fackverksmaster av stål, 105 m höga. Masterna, med ett inbördes avstånd på 220 m, hade ett jordnät av 3 mm koppartråd med en rutstorlek på en meter i fyrkant och en sammanlagd längd av 52 km.

Tillverkaren av masterna var ingen elektronikfirma utan skeppsvarvet i Nakskov på ön Lolland. Den enda förändring av antennenanläggningen som skett till dags dato inträffade 1953 och bestod av ombyggnad till en förkortad Alexandersonantenn, en helt annan antenntyp. För detta ändamål höjdes båda masterna till 118 m höjd och fick en bom med 20 m bredd för att ta hand om åtta ledare som toppkapacitans.

I stationens huvudbyggnad från 1927 finns LV- och reservsändarna. I annexet till höger, som byggdes 1932, finns MV-sändaren.

Resevsändarens slutstegsrör

Utifrån masten anpassades nu såväl antenmatning som strålningselement via förlängnings-spolar i masttopparna. 50-ohms koaxialkabelut-gången från den hela tiden använda sändaren omvandlades till 220-ohms impedansen hos den fyrtrådiga matalledningen vid takgenomföringen i sändarhuset.

Aktivt matning sker endast till den mast som står närmast stationshuset. Den andra masten får sin energi passivt från den första masten. De tre sändarna kopplas in via en koaxialomkopplare som naturligtvis är integrerad i den automatiska styrningen av sändare, frekvens och program. Ursprungligen hade långvågssantennen en svag riktverkan mot nordväst för att nå Färöarna och Grönland. För några år sedan anpassades induktansen i matstoppen så att en rundstrålade karakteristik erhöles.

Sedan dess idrifttagande på 50-talet har mellan-vågssantennen varit oförändrad. En 147 m hög fackverksmast av stål med triangulärt tvärssnitt bildar med en förimpedans på 220 ohm en vertikalstrålare på 5/8 våglängd. Som matarledning används 50 ohm koaxialkabel, vars dielektrikum består av avfuktad luft och som hålls på konstant tryck med hjälp av en kompressor. Transformationen sker i matningspunkten vid antennen. Placeringen av mellanvågssantennen är i det närmaste idealisk. Med ett avstånd på 900 m till stationshuset är den uppförd på den yttersta spetsen av landtungan och står elektriskt sett i vatten.

Den nuvarande sändaranläggningen sänder på 1062 kHz från 12.00 till 17.00 lokaltid ett specialprogram

från Köpenhamn. Övrigt tid sänds P3, ett program med mycket popmusik och nyheter på flera språk. Delar av dessa program riktar sig speciellt till åhörare med utländsk bakgrund. På långvågssfrekvensen 243 kHz sänd i huvudsak program P1, som igenkänns på en stor del talat ord. Det detaljerade programschemat listas i [3]. På grund av sin närhet till stadskärna tillhör radiostation på landtungan Gisseløre till landmärken i Kalundborg. Må det vara så länge än.

P.S.: Tusen tack till stationsansvarig Nils-Jørgen Trælle, OZ4NT, som tålmodigt svarat på mina frågor.

Gerhard Roeder.

Källor:

- [1] Kalundborg Langbølgesender 50 år, broschyr från Post- og Telegrafvæsenet (1957)
- [2] Kalundborg Radiofonistation, broschyr från Post- og Telegrafvæsenet (1983)
- [3] <http://www1.dr.dk/pubs/nyheder/html/programmer/kortboelge/Kalund.jhtml> (Program)
- [4] <http://hjem.get2net.dk/eclipse99/postkort/gisselore.html> (historiska vykort)

Aktuell information

Sedan denna artikel skrevs 2004 har Danmarks Radio gjort om sina internetsidor något. Aktuellt program för Kalundborg finns i dag på:

<http://www.dr.dk/pubs/nyheder/html/programmer/kortboelge#p5>

Från denna internetsida får vi följande information om programmen i nuläget:

Långvågssändaren på 243 kHz sänder från 05.34 till 00.30 dansk tid. Fram till klockan 5.45 sänds P2musik, därefter P1 som avbryts av specialprogram (se internetsidan).

Mellanvågssändaren på 1062 kHz sänder från 04.49 till 00.29. Där sänds P3 förutom kl. 12-16 måndag-fredag och 12-18 lördag och söndag då P4/Köpenhamns radio sänds. Programmet avbryts av specialprogram (se internetsidan).

Erik Johansson (redaktion@sdx.org)

KLUBBNYTT

Erik Johansson | redaktion@sdx.org

Hej!

Återigen dags för en klubbnyttspalt. Har fått en del bidrag, så det ska nog gå bra. Om ni saknar er klubb, skicka ett bidrag till adressen ovan. Det räcker med ett protokoll eller likande, men gärna det utseende ni vill ha på notisen.

Norrköpings Distanslyssnare

NDL:s aprilmöte var välbesökt, 13 personer letade sig ut till QTH:t en lördagkväll. Sparbössan för el-bidrag hade tömts och summan sats in på Kontot. QTH:t ska få nya stugvärdar och vi ska presentera oss vid tillfälle. Diskussionens vågor gick höga kring den offert för ansvarsförsäkring som förbundsstyrelsen fått. Gör den egentligen någon nytta undrades. Man beslöt att bordlägga frågan om en utflykt i juli. Bland annat så funderade man på hur många som kommer i en semestermånad. Från DX-parlamentsförberedelserna meddelades det att bokningsavgift för stugorna betalats. Vidare beslöt man att "kolla läget" beträffande antenner under maj. Det sista angående sändningstillståndet för MV ordnades och namn på radiostationen diskuterades.

Ejgil berättade att han varit på pensionärsträff och berättat om hur han vid en rapport till Radio Australia skickade med ett foto från en störtad, australiensisk flygares gravsten och de kontakter och händelser som denna DX-rapport initierade. LtD spelade upp radio- trafik som avlyssnats under militärovning i Borensberg. JEJ rapporterade från SSA:s årsmöte. Klubbens utställning är flyttad till Rundradiomuseet. Efter mötet vidtog sedvanlig lyssning, framförallt efter NDB-stationer.

Mariestads Amatörradioklubb

MARK meddelar att man vid mötet den 4 maj var 10 personer i klubbstugan. Nästa aktivitet vid stugan är grillkväll 16 juni med bland annat visning av FRO sambandsvagn TAGE. I senaste bulletinen redovisar man också resultaten i ett par amatörradio-tester. Man har en artikel om digitaliseringen av TV och radio i de olika nordiska länderna. 29 juli- 6 augusti är man engagerade i ett scoutläger. Man rapporterar också att radioamatörerna får använda specialsignaler mellan 17 maj och 6 juni.

Det var allt för denna gång. Saknas er klubb, bidra!

Erik Johansson(redaktion@sdx.org)

Påhälsning av tryckfelsnisse!

Ibland drabbas även Eter-Aktuellt av lite småfel, kanske orsakad av lite hjärnsläpp hos EA-redaktören, nåja det kan ju inträffa ibland..

I diplomartikeln i förra numret blev tabellen inte helt rätt. Där skall det vara:

Europa B: 25 länder (som förut)

Nordamerika B 6 länder (förr 7, siffrorna omkastade!)

Således skall tabellen vara:

SDXF:s diplomerna är indelade i världsdelar och finns i olika klasser. Kraven för de olika diplomerna är ett visst antal verifierade radioländer enligt följande lista:

Område	Diplom A	Diplom B
Europa	40	25
Afrika	37 (45)	20 (25)
Asien	35	20
Oceanien	7	4
Nord- och Centralamerika	9 (10)	6(7)
Västindien	10 (11)	6
Sydamerika	11(12)	8

De gamla gränserna anges inom parentes.

Nu finns även info om tryckfel även på sdx:s hemsida www.sdx.org "eteraktuellt" och i menyn till höger finns en länk döpt till "tryckfelsnisse".

73 de H-red

UTC	Fq	SIO	Station, m.m.	Bidr			
00.55	3320	323	Radio Sondergrense Klassisk mx, men även Beatles Afrikaans.	AH	15.30	9845	343 VOA. VOA news now. BNK
02.10	5950	444	R Taiwan Int Via Okeechobee, USA. Bl a om Taiwans ställning beträffande miljöfrågor. Engelska.	AH	15.30	11675	343 Radio Canada International. EE BNK
03.17	4930	333	VOA "Daybreak Africa" Engelska.	AH	16.00	9890	554 Stimme Russlands. Tyska // 7330, 9795, 12010 kHz. BNK
03.33	5030	333	University Network En lång utläggning om hemliga kärnvapenprov mm. Id: "You are listening to dr Gene Scott", sen "predikan". Engelska.	AH	16.00	11640	453 VOR med engelskt en timme. 1700 UTC på 9890 kHz. BNK
03.42	4885	433	R Cube do Para Härliga Brasselåtar Portugisiska.	AH	16.00	11650	353 IRIB Iran med engelska. BNK
03.42	6000	433	Radio Havanna Cuba Brevprogram, frågetävling, sen information om Cuba, torkan är tydligen svår. Arnie Coro om delta-loop antenner. Engelska.	AH	16.00	17715	252 Deutsche Welle Radio med sign on på engelska. BNK
04.15	5910	433	Radio Marfil Estereo Bl a om turism, gastronomi och kultur Spanska.	AH	16.30	9510	454 BBC engelska // 9410 kHz. BNK
04.30	9580	454	The International Radio of Serbia - Montenegro. Engelska.	BNK	17.00	6015	454 HCJB med tyska i en timme. BNK
06.30	9655	454	Radio Romania International // 11830 kHz. Engelska.	BNK	17.00	9345	353 Kol Israel med franskt progr. BNK
06.30	17745	353	VOA "Talk to America"	BNK	17.00	13685	555 RVI Brussels. Nu endast program på flamländska. BNK
06.45	9945	454	Radio Kiev. Ukrainska.	BNK	17.00	13760	444 CRI Beijing // 11940 kHz och med engelska. BNK
07.00	17560	353	IRIB Iran med italienska.	BNK	17.30	13640	454 VOT Ankara har prog på tyska. BNK
07.00	17590	454	IRIB Iran med franska // 15430	BNK	18.00	9595	444 Radio Taiwan International med tyskt program. BNK
07.30	6040	353	Radio Belarus // 6070, 6080, 6115, 7110 & 7145 kHz.	BNK	18.00	11775	554 CRI Beijing med tyska. BNK
08.00	17730	444	Saudi Arabia. Arabiska // 17740 kHz. Under nyheterna även // 1538	BNK	18.05	6165	454 Voice of Croatia. Engelska. BNK
09.00	11645	454	VOG Greece // 15630 & 15650 kHz. Grekiska.	BNK	18.05	9845	444 RAI Rome. Tyska // 6040 kHz. BNK
10.45	17805	454	Saudi Arabia. Arabiska // 21705	BNK	18.19	4810	433 V O Armenia Först program på tyska, 1825 övergick man till engelska med id och tidsangivelse. Ty/Eng. AH
11.00	13650	454	CRI // 17490 kHz. Engelska.	BNK	18.30	9425	444 AIR Delhi // 11620 med engelska och hindi program. BNK
11.00	15375	353	Radio Farda.	BNK	18.30	9730	444 VOV Voice of Vietnam med franska // 9725 kHz. BNK
12.00	15425	343	BBC Afrique. Franska.	BNK	18.30	9785	444 VOT Ankara med engelska. BNK
12.30	11775	444	Radio Romania Int. har tyska // 9515 kHz.	BNK	18.30	9890	555 VOR Moskva // 9480. Engelska. Programmet Kaleidoskop. BNK
12.30	15535	454	VOT Ankara engelska // 15225	BNK	18.30	9905	543 IRIB har franskt program. BNK
13.00	13685	444	Christian Vision, Australia. Engelska.	MRT	18.30	12045	454 BBC med sport följt av nyheter 1845 UTC. Engelska. BNK
14.00	11690	444	R. Jordan, Engelska. ID "Radio Jordan 96,3 FM"	MRT	18.45	11860	444 IRIB Iran. Engelska. BNK
15.00	9385	343	RFA Radio Free Asia har program på koreanska.	BNK	19.00	3975	443 R. Budapest, engelska. Bättre via slovakien på 6025 kHz. MRT
15.00	9795	555	Stimme Russlands. Tyska.	BNK	19.00	3975	454 Radio Budapest har engelska // 6025 kHz. BNK
15.00	13795	343	VOA med Border Crossing 1505 UTC.	BNK	19.30	7105	222 R. Belarus, engelska. MRT
15.00	13860	454	CRI Beijing med ryskt program.	BNK	19.35	9845	444 RAI, Italien, Engelska. MRT
15.00	13870	454	Radio Farda. Persiska.	BNK	20.00	9500	333 R. Australia, engelska. Trevlig musik och intressanta nyheter. MRT
15.00	17715	454	VOA om president Bush på besök i Riga.	BNK	20.00	9410	554 BBC WS, UK dunderar in med eng på denna klassiska frekvens. MRT
					20.00	9390	333 R. Sweden med program på svenska. MRT
					20.00	1494	444 NOREA Radio/TWR via St Petersburg med svenska. Norska 2030 UTC. BNK

Tipsen fortsätter på sidan 27..

MKV ÖVERSIKT

Krister Eriksson, Böneredsgatan 611, 425 32 Hisings Kärra | 031 - 57 10 76 | mkvo@sdx.org

EUROPA

279 11.4 2040 BLR R Minsk spelade årets vitryska schlagerfestivallåt med Amanda Agenbush. DO

279 11.4 2100 RUS R Yunost kom upp efter att vitryssen hade stängt. DO

603 10.5 1440 FIN men också 13.5 1800 Pirate Radio 603 AM har fått bra snurr på apparaten. Ganska enformig 60-talspop. Hade också en reklamsnutt för en firma på Åland. S 3-4 i Ygne. BEFF

711 2.4 0235 ROU R Romania pratade om påven. DO

810 14.4 1820 MKD Magyar Katolikus Radio pratade om den katolska kyrkan i Italien och Vitryssland. DO

864 16.4 1835 F France Blue spelade Gilbert O'Sullivan och John Lennon. DO

873 23.4 1720 UKRR Ukraina pratade om möte mellan Putin och de ukrainska ledarna. DO

891 27.3 2335 HOL R 538 NL, spelade Tina Turner och Gloria Gayner. DO

1026 7.5 2240 G Downtown Radio, UK med Id efter en Pepsireklam. DO

1197 3.4 2125 G Virgin 12-15 är dominaten här sedan VOA slutade att sända hörs bra med popmusik. DO

1395 13.5 2200 G Radio Big L, Radio London med test, nonstop musik, men flitigt jinglande om att man börjar sända fr o m den 14.5. S 4-5. BEFF

1494 17.4 0250 HOL NOS. NL med phone-in-program till bra styrka. Bara hörd denna natt!!! DO

1602 13.5 1900 HOL Radio Waddenzee, Harlingen, Holland med testsändning, där man bad om rapporter på EE och holländska. Varierande hörbarhet, från S 3-4 till helt försvunnen. BEFF

AFRIKA

1053 8.5 2016 LBY Radio Jamahiriya riktigt rent vid störningen. Nyheter på arabiska //675 GNH

3320 13.4 0055 AFS Radio Sondergrense Klassisk mx, men även Beatles Afr 323 AHV

3345 20.4 0255 AFS Channel Africa Id och fågelkvitter. Nyheter 0300. Eng 232 AHV

5005 19.4 2116 GNE Radio Bata Tydl id. Även 05-04-26 kl 2013. Sp 433 AHV

6045,2 13.5 ZMB ZBC, Gweru med afrikansk livlig musik. Inget ID. S 2-3 BEFF

ASIEN

1376,9994 26.4 1700 ARM Radio Yerevan får jag detta till. Reklam före heltimmen följdes upp av en kvart med nyheter, mera reklam, musik och senare telefonprat. Efter 18 nyheterna följde klassiskt i form av Hayden. // 1395 men starkare. GN

2310 5.5 2310 AUS VL8A, Alice Springs Ej id, men det finns väl bara dom på denna frekvens. Eng 232 AHH

3915 19.4 2122 SNG BBC WS Singapore relä E n g 444 AHV

CLANDESTINE

7490 6.5 1600 Radio Iran of Tomorrow med revolutionsmarsch och sedan Farsiprat. S 3-4. BEFF

9430 27.4 2000 Save the Gambia Project hade ett testprogram med prat om Gambia, förstås. Svarade fint med e-mail. S 3-4. BEFF

12120 13.5 1700 Radio Voice of ENUF via Tbilisskaya med burkigt ljud och dålig modulation. Sänder mot Etiopien på Amharic. Trist pratprogram. S 3-4. BEFF

15660 8.5 1500 Ethiopian Voice of Unity via Samara svagt med en massa prat och några etiopiska låtar. S 2-3. BEFF

VÄSTINDIEN

1620 17.4 0115 VIR WHDP överraskade mig med ett program på spanska. Vid halvtimmen stort ID på engelska. DO

1640 17.4 0320 DOM R Juventud Don Bosco Dom Rep med religiös musik. DO

1660 17.4 0100 PTR WGIT Puerto Rico med nyheter. DO

5030 14.4 0333 CTR University Network En lång utläggning om hemliga kärnvapenprov mm. Id: "You are listening to dr Gene Scott", sen "predikan". Eng. AHV

MAXIMUM POWER:
1000 WATT
SANTO DOMINGO
REPUBLICA DOMINICANA
TEL. 500 50 10 11

SYDAMERIKA

1469,982 20.4 0315 ARG LT28 Radio Rafaela riktigt bra med px-et "La Vida Vale la Pena" vars DJ tidigare i veckan skickat ett email QSL. GN

1539,994 20.4 0255 B ZYJ611 R Baixa Verde stängde efter ID 02.59. GN

3279.5 18.4 0244 EQA La Voz del Napo Id: "Radio Maria". Sång och "predikan". Även 05-05-11 kl 0247. Sp 333. AHV

3310 17.4 0105 BOL Mosoj Chaski, BOL med prat om en kyrka. DO

4409,773 7.5 0020 BOL Radio Eco var starkast på bandet. Stängde 01.01 GNH

4498,098 6.5 0030 BOL Radio Estambul, Guayaramerin, Beni hördes inget vidare men klara ID. Close efter NA 02.11. Man hade en del sändningsavbrott. Annonserar 4496! GNH

4728,119 11.05 2319 OID Svag LA SS spelades in i monoläget på MD medan jag gick till sängs. 0137 en annonsering där jag tycker de säger La Voz de.... GN

4746.9; 4716.8; 6025 är tre frekvenser där jag hittade LA, samtliga OID-ade. Svaga! BEFF

4796,427 10.5 2335 BOL Radio Malku gick alldeles utmärkt fint. Tvåspråkigt. GN

4814,98 14.5 0300 Två OID En brasse och en spansk-

talande som stängde ungefär samtidigt GN

4826,448 6.5 0244 PRU Radio Sicuani med religiöst på indianspråk. Man stängde utan avannonsering 0304 GNH

4845.2 10.5 0102 B R Cultura Ondas Tropicais, Manaus Radio Cultura nämnt. Mest musik Port. 333 AHV

4885 15.4 0342 B R Clube do Para Härliga Brasselåtar Port. 433 AHV

4909,273 24.4 0230 EQA Radio Chaski del Norte Otavalo började komma upp över detekteringsgränsen. Dock bara non stop musik förutom ett kort ID. Hörde dem första gången den 19.4 men detta var första gången jag fick ID. Bärpågen är klockren och mycket stabil de dagar de är igång. Efter 02.40 en besvärlig störning i LSB, Zambia i USB.... GN

4915 4.5 0232 B R Dif Macapá Id och smäktande mx. Port. 343 AHV

5014,538 7.5 0127 PRU Radio Altura gick riktigt bra med lassvis med reklamer t ex för Rodeo Americano en Plaza de Toros. Programmet hette Revelación Noticia GNH

5910 15.4 0415 CLM Radio Marfil Estereo Bl a om turism, gastronomi och kultur. Även 05-05-11 kl 0147. Sp. 433 AHV

5910 17.4 0215 COL Marfil Estereo, COL spelade en Gloria Estefan låt i övrigt inhemsk musik. DO

5926,79 6.5 2321 BOL Radio Difusoras Minería Oruro svag men stabil med reklam. Spelar River Kwai mellan varje låt (Conel Boogie). Stängde 00.01 GNH

5939,333 6.5 2325 PRU Radio Melodia Arequipa riktigt stark GNH

6050 17.4 0350 EQA HCJB med trevlig musik till Q 4. DO

6140 17.4 0145 COL R Melodia, COL med mycket trevlig musik och ID mellan de olika sångerna. Q 4 DO

6115,18 14.5 0216 PRU Radio Unión med reklampass.

Inte så dominerande stark som den var förr om åren. GN

6173,84 11.5 0010 PRU Radio Tawantinsuyo gick absolut utan störningar på en fri frekvens fram till 0100 när en station startade på en grannkanal. GN

6193,412 14.5 0223 PRU Radio Cusco var första peruanen en för undertecknad en gång för 42 år sedan.... GN

6520,326 6.5 2336 PRU Radio Paucartambo gick allt bättre. Lyssnade i mer än en timme för att fixa till en ny rapport. Det mesta handlade om Dia de la Madre som tydligen var den 8 maj. GNH

9505 7.5 2230 B R Record, BRA med fotboll till Q 2 DO

11815 7.5 2245 BR Brasil Central, BRA med ID efter en Gilberto Gil låt. DO

11855 7.5 2255 B R Aparecida, BRA hade religiöst program. DO

PIRATER

1593 17.4 0025 Energy Power AM med Scorpions. DO

1640 1.4 2120 R Barcelona med ID. DO

1648 9.4 2200 R Korak med känd musik som Bon Jovi o Pet Shop Boys. DO

6210 17.4 0620 Jolly Roger R drog sin e-postadress. DO

6260 16.4 1705 Mike International drog sin e-postadress och spelade What shade of pain med Procule Harum. DO

6270 16.4 1725 Küstenwelle Nord är för mig en okänd tysk. DO

6308 17.4 0605 Valley Wave R med lugn musik. DO

6300 16.4 1505 West Coast R spelade Queen för Dan. DO

6300 17.4 0700 Orion Radio spelade Del Shannon och Elvis Presley. DO

Lättfångat från sid 24

20.00 9855	555 CRI "News and reports" följs 2030 av "Life in China" //7285, 7295, 9440 & 9600 kHz.	BNK
20.00 9890	555 VOR med "Moscow Mailbag". Engelska.	BNK
20.00 11940	343 Radio Romania International har spanska // 11925 kHz.	BNK
20.05 9570	333 R. Ext. de Espana, engelska. Programmet "Spain day by day" tisdagar.	MRT
21.22 3915	444 BBC WS Singapore relä Eng.	AH

Stort tack för alla bidrag!! /MML

ETER-AKTUELLT

nr 6

-Sista numret före sommaruppehållet!

Bidrag **Du** också med dina tips, QSL eller artiklar!

Stoppdatum 8/6 -05 till
eteraktuellt@sdx.org
(se även sid 2 för adress m.m.)

AKTUELLT PÅ BANDEN

Claes Olsson, Trestegsgatan 113, 603 63 NORRKÖPING | 011 - 18 22 23 | apb@sdx.org

EUROPA-AFRIKA

BULGARIEN

Radio Bulgarias DX-program för radioamatörer och DX-are sänds varje vecka. Programmet sammanställs av vår DX-redaktör Dimitar Petrov, LZ1AF med hjälp av Rumen Pankov, assisterande redaktör. Radio Bulgarias DX-program på engelska sändes första gången den 17 november 1957.

Programmet kan höras enligt följande:

2230 5800, 7500 kHz fre
0738 11600, 13600 kHz sön
1238 11700, 15700 kHz sön

Pankov via BC-DX via SWN

CYPERN

BBC sänder under sommaren på MW från Cypern enligt följande:

0300-0400 639 kHz (500 kW, 180°) engelska
0000-2400 720 kHz (500 kW, 110°) arabiska
0000-2400 1323 kHz (200 kW, 150°) engelska

Cumbre

ENGLAND

BBC sänder, förutom 24 h på 648 kHz, under sommaren också via Orfordness på 1296 kHz enligt följande:

1600-1915 200 kW, 96° DRM
1930-2100 500 kW, 96° AM
2115-2400 200 kW, 96° DRM

Alla program på engelska.

VT-Comm via Volk i ntt via Kur

HOLLAND

Sedan i mars har en testton från Amsterdam hörts på 1566 kHz. Sändningseffekten är 15 Watt via en ny antenn som finns i Amsterdamförorten Bos. Licensen för denna frekvens (max 1 kW) innehas av Quality Radio B.V. Denna organisation innehar också sändningsrätten för ett ännu ej startat program, "Amsterdam Talks".

nl.media.radio via Krämer i Kur

HOLLAND/DIVERSE

Radio Netherland sänder under sommaren via följande platser och frekvenser:

Bonaire: 6165, 9590, 9790, 9845, 11675, 15135, 17735 och 17810 kHz
Sackville: 7660 kHz
Flevoland: 11655 kHz
Irkutsk: 13710 kHz
Madagaskar: 6020, 7120, 9890, 9895 och 11835 kHz
Petropavlovsk: 12065 kHz
Khabarovsk: 13820 kHz
Tashkent: 9345 kHz
Sölvesborg: 1179 kHz

Krumm i A-DX via Kur

ITALIEN

Radio Mi Amigo kan höras via IRRS-SW lördagar 0800-1500 på 15725 kHz.

Komplett sändningsschema för IRRS:

5775 kHz 1900-2030 mån-tor, lör (20 kW)
5775 kHz 1900-2200 fre/sön (100 kW)
13840 kHz 0700-1200 lör/sön (20 kW)
15725 kHz 0800-1500 (20 kW)

Terry, Cotroneo i HCDX via Kur

Radio for Peace med engelska/arabiska/spanska via IRSS 0600-0700 lör på 15725 kHz, ex 1100-1200 fre på 15665 kHz.

RFPI i Cumbre

LETTLAND

Radio Tatra International startade den 9 april från Riga med sändningar på 1350 och 9290 kHz samt på FM 94.2 MHz. Studio finns i Popras, Slovakien. Adress: 1 Northumberland Avenue, Trafalgar Square, London WC2N 5BW, England. E-mail: info@rti.fm

Mendez i HCDX, DXing info via Kur

RYSSLAND

Radiostantsiya Tikhy Okean hörd fram till s/off 0900 på 12065 kHz.

Bolland i Cumbre

SLOVENIEN

Radio Brezice har slutat sända på MW 1584 kHz. Enligt Simona Gerjevic vid stationen är orsaken indragna statliga bidrag.

Robic i A-DX via Kur

SOMALIA

Radio Horyaal kan nås under adress P.O.Box 51045, Scarborough, Ontario M1L 4T2.

Trutenau i Cumbre

SUDAN

Radio Peace har hörts på nya 5895 kHz. S/off 1723.

Savolainen i HCDX via Kur

SVERIGE/HOLLAND/CANADA

Radio Nederland sänder sedan i mars engelska 2300-0000 via Sölvesborg på 1179 kHz. Nya på samma frekvens är Radio Canada Int. som sänder sitt program på engelska 2230-2300. 3sat via Kähler i A-DX via Kur

UNGERN

Magyar Katolikus Radio har på 810 kHz startat en andra sändare. Sedan tidigare sänder man också på 1341 kHz. Robic i A-DX via Kur

VATIKANSTATEN

En italiensk domstol fann den 9 maj en romersk-katolsk kardinal och en direktör från Vatikanradion skyldiga till att ha förgiftat atmosfären med stark elektromagnetisk strålning från en radio sändare. Kardinal Roberto Tucci, ledare för Vatikanradions styrelse och stationens vd, Fader Pasquale Borgomeo, fick av domstolen vardera 10 dagars avstängning och order om att betala skadestånd.

De båda männen har förklarat sig oskyldiga till anklagelserna och deras försvarsadvokater kommer att överklaga domarna.

Åtalet härstammar från en hälsoundersökning, gjord 2001, där man slår fast att antalet leukemifall är större hos människor som bor nära en skog norr om Rom där Vatikan-radions antenner finns.

En förberedande rättegång 2002 stoppades då en domare slog fast, att italiensk lag inte gällde i detta fall då sändaranläggningen fanns på Vatikanradions mark, och att Vatikanen är en självständig stat. Denna slutsats avslogs senare och Vatikanradions representanter var tillbaka i domstolen.

"Efter så många fördröjningar och så mycket bortkastad tid har vi idag haft framgång med att visa att allmänheten måste skyddas från elektrosmog" sade Roberto Della Seta, talesman för Legambiente, en grupp som värnar om miljön.

Vatikanradion, som sänder nyheter på omkring 40 olika språk, säger att man följer de internationella regler och begränsningar som finns för sändningarna. Man tar också avstånd från en andra rapport som säger att strålningen från antennerna kan ha orsakat cancerfallen.

"Dessa utalande är orättvisa" sade Vatikanradion. Vi hoppas, att då domstolen tar ställning till våra överklagande, kommer att finna att vi handlat korrekt".

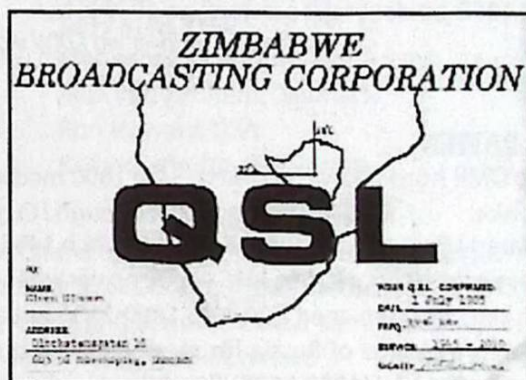
Domaren fastslog, att en civilrätt skall bestämma summan av skadorna som skett. En grupp av konsumenter, Codacon, har redan yrkat på en ersättning av 200.6 miljoner euro för skador och andra grupper kommer säkert också att inkomma med skadeståndsanspråk.

Reuters via Cumbre

ZIMBABWE

Radio 24-7 är namnet på en planerad, regeringsvänlig station som planerar att starta på SW. Man kommer där att försöka sudda ut den negativa bild av Zimbabwe som finns i England och USA. På SW finns nu Afrika Radio och Studio 7, men dessa stationer räknas i Zimbabwe som "piratsändare".

Terry i DXLD via Kur

ASIEN-PACIFIC

AUSTRALIEN/UZBEKISTAN/SYDAFRIKA

Voice International sänder enligt följande:

Via Darwin:

0300-0600	13685 kHz
0600-0900	15335 kHz
0900-1100	11955 kHz
1000-1400	13685 kHz
1100-1800	13635 kHz
1400-1800	15305 kHz

Via Tashkent:

0100-0300	7355 kHz
-----------	----------

Via Meyerton:

0515-1545	9555 kHz
-----------	----------

Padula i EDXP via Kur

BOLIVIA

Radio Estambul, Guayaramerin (?) hörd på 4498.1 kHz med id såsom "compartiendo momentos inolvidables, aqui en Radio Estambul, para que puedas pasar un dia inolvidable....Radio & Television Estambul....".

Slaen i Cumbre

BRASIL

Radio Transmundial har följande schema:

11735 1000-2000 50 kW

9530 2000-0300 10 kW

5965 0900-1500 7,5 kW

Adress: Radio Trans Mundial, C. Postal 18.300, Sao Paulo-SP. 04626-970; E-mail: rtm@transmundial.com.

br *Manuel Mendez i HCDX via Kur*

Radio Nova Tempo, Campo Grande, MS hörd runt 2330 på 4895 kHz. Rel.px, annonsering och id "as maiores acontecimientos da Brasil y o Monde voce encontra en a Radio Novo Tempo, Campo Grande, Mato Grosso do Sul".

Slaen i Cumbre

Loggade stationer:

- 3255 R Educadora 6 de Agosto, Xapuri CG
- 3325 R Mundial, Sao Paulo CG
- 3365 R Cultura, Araraquara CG
- 3375.1 R Educadora, Guaraj Mirim JB
- 3375.1 R Municipal, Sao Gabriel da Cachoeira CG
- 3385 R Guarujá Paulista, Guarujá, Sao Paulo ALS
- 4754.4 R Educacao Rural, Campo Grande CG
- 4765 R Emissora Rural, Santarem CG
- 4775 R Dif. Congonhas, Congonhas CG
- 4785.1 R Caiari, Porto Velho, Rondonia CG
- 4805 R Dif. do Amazonas, Manaus CG
- 4815 R Dif. Londrina, Parana CG
- 4825 R Educadora, Bragança CG
- 4825 R Cancão Nova, Cachoeira Paulista MAM
- 4845 R Cultura Ondas Tropicais, Manaus CG
- 4865 R Verdes Floretas CG
- 4885 R Clube do Para, Belem MAM
- 4915 R CBN Anhanguera, Goianguera CG
- 4915 R Difusora, Macapá MAM
- 4985 R Brasil Central, Goiania MAM
- 5035 R Aparecida, Aparecida JB
- 5969 R Itatiaia, Belo Horizonte CG
- 5990 R Senado de la Nacion, Brasilia RS
- 6000 R Guaiba, Porto Alegre CG

- 6010 R Inconfidencia, Belo Horizonte CG
- 6134.9 R Aparecida, Aparecida JB
- 6150 R Record, Sao Paulo RHW
- 6185 R Nacional do Amazonia, Brasilia RS
- 9504.9 R Record, Sao Paulo CG
- 9530 R Nova Visao, Santa Maria JB
- 9595 R Record, Sao Paulo AP
- 9615 R Cultura, São Paulo CG
- 9630 R Aparecida, Aparecida MAM
- 9645 R Bandeirantes, São Paulo MAM
- 9665 R Murumby, Florianopolis MAM
- 9665 R Nacional do Brasil MAM
- 9675 R Cancão Nova, Cachoeira Paulista MAM
- 9725 R Clube Paranaense, Curitiba MVA
- 11725 R Novas do Paz, Curitiba CG
- 11735 R R Transmundial MAM
- 11765 R Tupi, Curitiba CG
- 11780 R Nacional da Amazonia CG
- 11785 R Guaiba, Porto Alegre MAM
- 11805 R Globo, Rio de Janeiro CG
- 11815 R Brazil Central, Goiânia CG
- 11830 R CBN, Anhanguera, Goiânia CG
- 11925 R Bandeirantes, São Paulo CG
- 11935 R Club Paranaense, Curitiba MVA
- 17814.8 R Cultura, São Paulo CG

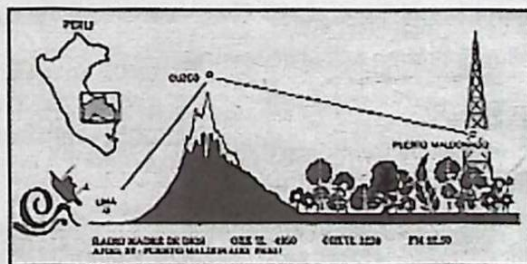
- ALS Arnoldo Slaen, Argentina
- JB Jerry Berg, USA
- MAM Manuel Mündes, England
- MVA Max von Arnheim, Danmark
- RHW Ron Howard, USA
- RS Roland Schulze, Filipinerna

via SWN

PERU

LV de Chiriaco, Chiriaco, Imaza, Provincia Bagua reaktiverad på 5264.96 kHz. Hörd med religiöst program och peruansk folkmusik. Listad som "LV de Chiriaco" men annonserar "Radio Chiriaco".

Malm i Cumbre

VENEZUELA

Radio Amazonas, Puerto Ayacucho hörd på sin vanliga frekvens, 4939.8 kHz. Lokal musik och annonsering som: "...en la sintonia de Radio Amazonas....insuperable!!!" och "feliz dia de las madres les desea...para todas las madres del la region del Amazonas y del mundo....las madres en su dia".

Slaen i Cumbre

KÄLLOR

Kur/Kurier (Tyskland), Cumbre(USA), RM/Radio-mailmaa (Finland), SWN/Short Wave News(Danmark),

QSL POSTEN

Gert Nilsson, Rodervägen 30, 891 78 BONÄSSUND | 0660 - 580 83 | qslposten@sdx.org

Som säkert flera lade märke till så fanns det massor av fel i förra nummers utgåva av QSL-Posten. Jag kan bara konstatera att min Pagemaker-fil var korrekt när den lämnade min dator. Senare redigering med flera bilder ledde till att QSL från Sydamerika och Utility försvann och att en hel del NDB fanns med dubbelt. Rubriker och formateringar ändrades också lite här och var. Statistiken var däremot helt korrekt. De saknade QSL-en kommer med i denna upplaga.

Vad är ett QSL? Jag ställde mig den frågan efter att den 6 maj ha hört min egen rapport från den 24 april läsas upp av den nya stationen Radio Chaski del Norte, Otavalo, Imbabura, Ecuador på 4909,27 kHz. En form av elektronisk verifikation väl att jämföra med ett email enligt mitt sätt att se. Problemet är väl att få in det i pärmen. Ett s k automat-svar som jag fick från Radio Maria Guadalupe i Costa Rica på 1300 kHz härom året räknar jag däremot inte som QSL. Ingen mänsklig hand har varit i närheten av denna bekräftelse, bara en epostserver som bekräftar att mailet kommit fram. Radio Chaski del Norte är en av två nya stationer som dykt upp sedan sist. Den andra är Radio Estambul Bolivia på 4498,1 kHz. Hoppas att QSL dyker upp även från denna.

Rekordmånga bidragsgivare, närmare bestämt 19 stycken har skickat in 212 olika QSL. Inte illa! Håll till godo!

EUROPA

Danmark

Helsingørkanalen - 92800 rppt-retur m verietext, sch 1v
CW LB
Radio Krishna - 97600 b LB
Radio Rønde - 101700 b, 2 sti, info 42v CW
Midtfjord Radio - 101700 b, info, sch 1v CW

Finland

Pirate Radio 603 - 603 email 1d BEFF
Både Roy Sandgren och Mike Spenser

Frankrike

Overcomer Ministry/Monte Carlo - 702 k Info 3v CW

Italien

RAI Bolzano - 657 k b sti 135dGKU DO GN
V/s Franz Tasser
RAI 2 - 1062 Kort, dekal och schema 56v DO
IRRS - 15725 k trycksaker CB

Lettland

Free R Service Holland - 9290 b k dek trycksaker CB

Moldavien

R Moldova 1 - 1494 Brev 9v DO

Portugal

RDP Portugal - 9615 b k vyk dekal CD 6v UQ
V/s Teresa Abreu på tekniska avdelningen samt Isabel S.

Rumänien

R Romania - 909 k 4v DO
R Iasi - 1053 b 7v CW
R Romania - 1404 k 4v DO

Ryssland

R Karelija - 765 vyk m QSL-text på EE 5v CW
Family R via Moskva - 1503 k diverse 30d LUR

Spanien

R Vitoria - 1602 ebrev MJT
R Castilla La Mancha, Toledo - 91900 b dek 10d KJT

Storbritannien

BBC R Wiltshire - 1332 b 6v JOB
V/s Ian Dyer, Senior Broadcast Engineer
Capital Gold Cardiff - 1359 k 2d JOB
V/s Kevin Thomas, weekdays 4-7pm
BBC R Bristol - 1548 b cm 13v JOB
V/s Ian Hodson, Senior Broadcast Engineer

Sverige

Just Radio - 89200 pb efter provsändning 1v BEFF
V/s Nina Littorin (Ny station på Gotland)
Rix FM Skellefteå - 92400 email + b LB
(Reds sommarkanal i sommarstugan i Västerbotten. Går även dagligen i Övik)
Radio Borås - 92500 b 4d CW
R Norberg - 95000 Brev f/up 19v DO
Kungsbacka NR - 95200 rppt-retur m verietext 4d
CW
SR R Kronoberg - 101000 rppt-retur m verietext 3d
CW
SR R Göteborg - 101900 b 1v CW
Rix FM Växjö - 104300 k LB
R Match/Värnamo - 104600 b 3d CW
Rix/Halmstad - 105700 b, rpt-retur, magnetdek 1v CW

Tyskland

R Multikulti, Berlin - 567 k sch 10d CW MJT JTM
MDR Info Mühlacker - 576 b k info 6v JTM
Truck Radio - 855 k 2v CW
Deutschlandradio/Berlin - 6005 k 2v JTM

Deutsche Welle, Wertachtal - 6045 k info mm
2m BEFF
V/s Horst Scholz
WDR2 Studio Bielefeld - 93200 b d
3v JOB
V/s Andrea Benstein
DLF/Berlin - 97700 k
7v CW
Kiss FM, Berlin - 98800 b d
2v JOB
HR4 Studio Kassel - 101100 k bro
5v JOB
FFH, Hoher Meissner - 105100 b
1v JOB
V/s Florian Cöster, Kommunikation

Ungern

Magyar Katolikus R - 1341 Brev
2v DO

Vitryssland

Belaruskaye Radio 1, Sasnovy - 279 b vyk dek
3v JTM
R Belarus - 279 Kort
3v DO

AFRIKA

Angola

R Nacional - 4950 k b
26v JOB
V/s Land nr 179 för Janne!

Botswana

Voice of America - 15580 k sch penna
3v CWE

Congo

R Congo, Brazzaville - 5985 b k
2m JTM
V/s Felix Lossombo

Ekvatorialguinea

R Africa Network - 15190 k
CB JR

Etiopien

R Fana - 6940 k (rek) dek
3v JTM LUR

Somalia

R Shabele - 6960 email
1d KEL

Sydafrika

R Sonder Grense - 3320 b sch
36d KEL
V/s Kathy Otto

ASIEN

Filippinerna

IBB, Philippines Transmitting Station, Tinang - 6160 pb
visitkort + några äldre VOA kort
5m BEFF

Förenade Arabemiraten

R Farda - 1575 Kort
5v DO

Japan

JOUB NHK2 Akita - 774 k 3 vyk sch d
3v JOB LB
V/s Hirokazu Toyota, Manager

JONR Asahi Hosu - 1008 k div
JOFR RKB Fukuoka - 1278 k d info
3v JOB
JOFR Fukuoka - 1278 k d sch
MJT

NHK Akita 1 - 1503

LB

Kina

Xinjiang PBS Urumqui - 1107 b + lapp på kinesiska
1m LUR

(Även hörd på 5060)

CNR2/X'ian - 9820 k
5v CW

R Canada Int via Urumqui - 15360 k sch dek
1m CWE

Mongoliet

Voice of Mongolia - 12085 b k vyk karta
CB

Sydkorea

FEBC Cheju - 1566 k
30d LUR

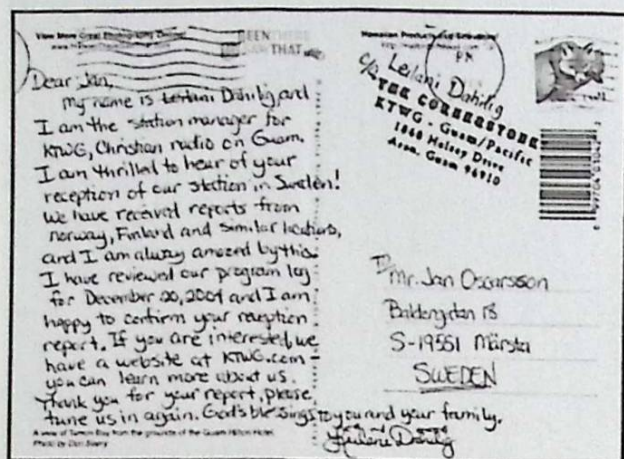
Turkiet

Voice of Turkey - 6055 k flera email samt diplom för mer än
50 rapporter under 2004
1m UQ

PACIFIC

Guam

KTWG Agana - 801 k 3v JOB
 V/s Leilani Dahilig, Station Manager. OBS! Tillhör ej KTWG
 längre. Ny adress: 1868 Halsey Drive, Asan, Guam 96910. En
 riktig höjdare!

Hawaii

KHVV Honolulu HI - 830 email MJT
 KOAI Kihei HI - 1110 k MJT
 KUPA Pearl City HI/The Breeze - 1370 cert 4v JOB
 V/s Mahlon Moore, Program Director
 KUMU Honolulu HI - 1500 b MJT

Nya Zeeland

R New Zealand International - 9855 k sch sti 4m CWE
 (även hörd på 9870 och 9885)

NORDAMERIKA

Alaska

KIAM Nenana AK - 630 b 5v JOB
 V/s Rod Garretson
 KBRW Barrow AK - 680 b dek MJT
 KNOM Nome AK - 750 k MJT
 KCAM Glenallen AK - 790 b d 11v JOB MJT
 V/s Greg Lewis
 KSDP Sand Point AK - 830 b LB
 KZPA Fort Yukon AK - 900 k b turistbr 12v JOB
 V/s Shirley Thomas, Office Personnel
 KSRM Soldotna AK - 920 b d 3v JOB MJT
 V/s Maile Hanson
 KUDO Anchorage AK - 1080 email 2v JOB
 V/s Rich McClear skickade även med ett utdrag från FCC:s
 databas med alla upptäckta tekniska data om Stationen
 KSLD Soldotna AK - 1140 b d 3v JOB
 V/s Maile Hanson

Canada

CKUA Edmonton AB - 580 k pin nyckelring 2v JOB
 V/s Neil Lutes, Technical Manager
 CJCL Toronto ON - 590 k 3v JOB

CKBD Vancouver BC - 600 b d 3v JOB
 V/s Mark Patric, Music Director/Assistant PD
 CJWW Saskatoon SK - 600 b d vk 7v JOB
 CHTN Charlottetown PEI - 720 b 38d KEL
 V/s Faye Saunders
 CHWO Toronto ON - 740 k info bokmärken 5v JOB
 V/s Brian Smith, Ontario DX Association

CKBA Athabasca AB - 850 email 2v JOB
 V/s Jared Waldo, News Director fixade min QSL:ade
 CKBI Prince Albert, SK - 900 b MJT
 CINW Montreal PQ - 940 b 38d KEL
 V/s Veronique D'Acremont - Executive Assistant
 CJB North Battleford SK - 1050 b d cm 3v JOB KEL
 CKOC Hamilton ON - 1150 b MJT
 CHR B Boissevain MB - 1220 lapp visitkort 97d KEL MJT
 V/s Ivan E.J. Strain - Sales Consultant
 CJAR The Pas MB - 1240 email 1v JOB
 V/s Jeremy Wachal, Operations Manager
 CFRW Winnipeg MB - 1290 k d/email 4v JOB KEL
 V/s Cam Clark - Program Director
 CHLW St Paul AB - 1310 b d 6v JOB KEL
 V/s Danny White, Program Director
 CHMB Vancouver BC - 1320 b MJT
 CJYM Rosetown SK - 1330 b MJT
 CFYK Yellowknife NT - 1340 b d 9v JOB MJT
 V/s Marty Brown, Senior Communications Officer
 CKJR Wetaskiwin AB - 1440 b dek visitkort info KEL
 V/s Tanya Gratton - Station Manager
 CFAB Windsor NS - 1450 LB
 CFWB Campbell River BC - 1490 b 17d KEL
 V/s George J. Young - Chief Engineer. En riktig höjdare!

USA

KBNR Redwood City CA - 680 b MJT

WLW Cincinnati OH - 700 b 5v JOB
 V/s Andrew Costa, Engineer/IT/QSL-guy(!)
 KXL Portland OR - 750 b MJT

KGO San Francisco CA - 810 email /brev 1v JOB MJT
 V/s Joe Talbot, CE och DX-are
 WBAP Fort Worth TX - 820 b MJT
 WLS Chicago IL - 890 b cm MJT
 KXLY Spokane WA - 920 email MJT
 WCUB Two Rivers WI - 980 b dek 30d KEL
 V/s Nancy C. Rutherford - Business Manager
 WBAL Baltimore MD - 1090 b 2v JOB
 V/s Hank Volpe, Dir. of Engineering
 KFAX San Francisco CA - 1100 email 6v JOB
 V/s Mike Russell, Engineering
 WTAM Cleveland OH - 1100 b MJT
 KMOX St.Louis MO - 1120 email efter f/up KEL
 V/s Paul J. Grundhauser - Manager - Technical Operations
 KPNW Eugene OR - 1120 b dek MJT
 KSAL Salinas KS - 1150 b cm MJT
 WHAM Rochester NY - 1180 MJT
 KKEE Astoria OR - 1230 email 1d JOB
 V/s Paul Mitchell, GM och Matt Richert
 WSSP Milwaukee WI - 1250 email 2v JOB
 V/s Chip Ramsey, Program Director
 WMCS Greenfield WI - 1290 b 2v JOB
 KOWB Laramie WY - 1290 b 6v JOB
 V/s John Phillips och William Maxwell
 WOOD Grand Rapids MI - 1300 b dek MJT
 KRKK Rock Springs WY - 1360 email 2d JOB KEL
 V/s Tom Ellis, Sales Manager fixade JOBs NA-AM #300!
 KXTL Butte MT - 1370 b dekaler LB
 KAST Astoria OR - 1370 email LB
 KLIZ Brainerd MN - 1380 b 7v JOB
 V/s Danny Wild, Program Director
 WNIO Youngstown OH - 1390 b dek MJT

WQSN Kalamazoo MI - 1660 b visitkort info 10d KEL
 V/s Geary S. Morrill - Technical Manager
 KQWB Fargo ND - 1660 k MJT
 WTDY Madison WI - 1670 b 1v JOB
 KDDZ Denver CO - 1690 b dek MJT
 KVNS Brownsville TX - 1700 b MJT

CENTRALAMERIKA

Guatemala

TGMI R Buenas Nuevas - 4799,6 k info 18v JOB
 V/s Julián Pérez Mejía, Gerente

VÄSTINDIEN

Cuba

R Havanna - 11760 k b info 5m BDD

SYDAMERIKA

Brasilien

R Difusora Acreana - 4885 email 19d KEL
 V/s Washington Aquino - Gerente Geral och Francineide Dias
 - Gerente Comercial
 R Educacao Rural de Tefé - 4925 b vyk 3v GKU
 V/s Thomas Schwamborn, Director Administrativo
 R Difusora Pocos de Caldas - 4945 email CB
 V/s Cláudio Luiz Nunez, director
 R Guarujá Paulista - 5045 b turistbr dek visitkort sch mm
 48d KEL JTM
 V/s Orivaldo Rampazo - Diretor Presidente. Detta måste vara
 den bästa verifieraren för närvarande!
 R Guarujá Florianópolis - 5980 b Confirmação de Escuta 3
 vyk 2 dek CB JOB
 v/s Carlos Alberto Silva
 R Aperecida - 9630 k 6v JTM
 R Trans Mundial Santa Maria - 11735 k "No Ar RTM" + br
 CB

Chile

Radio La Amistad - 1400 email 130d GN
 v/s Miguel Fernandez Llanos <radiolaamistad@123.cl>

Colombia

Marfil Estereo - 5910 email CB

Ecuador

R Chaski del Norte Otavalo- 4909,27 via radion 1v GN
 (En trolig SM-1)

Perú

R Sicuani - 4826 b 21v JOB
 V/s Lic. Danilo Nuñez Salas, Dir. och Doris Ochoa Vargas,
 Adm. Men det var den oförtröttlige Carlos Gamarra Moscoso
 på R La Hora som fixade det hela!
 R La Hora Cusco - 4855 k vimpel 17d KEL
 V/s Carlos Gamarra Moscoso - Director de Frecuencias och
 Edmundo Montesinos Gallo - Gerente General

KGAL

NewsTalk 1580

Locally Owned and Operated

KITI Chehalis WA - 1420 b d 4v JOB MJT
 V/s Andy West, Chief Operator
 KXNO Des Moines IA - 1460 k MJT
 WBKV West Bend WI - 1470 rpt sign dek cm info 3v JOB
 V/s Bob Bonenfant, Program Director
 WMBD Peoria IL - 1470 email MJT
 WSDS Salem Township MI - 1480 email 3d JOB
 V/s George Koch, GM skulle ev. skicka ett QSL med posten
 också, men tillägger "don't count on it!"
 KSTP St Paul MIN - 1500 b info MJT
 KOKC Oklahoma City OK - 1520 k d MJT
 KKAD Vancouver WA - 1550 k MJT
 KGAL Lebanon OR - 1580 b cm MJT
 KVRI Blaine WA - 1600 b MJT
 WTAW College Station TX - 1620 k MJT
 WKSH Pewaukee WI - 1640 b MJT

R San Antonio - 4940 email CB
 V/s Gerardo Antonio Zerdin som skriver "En nombre de Radio San Antonio un saludo y agradecimiento" vilket väl med lite god vilja kan kallas QSL

R Del Pacifico - 4974,8 email 2d JOB
 V/s M. Zambrano, Pacifico Web

Venezuela

R Lumen - 1390 email 2v GKU
 V/s Dina Acosta

CLANDESTINE

Save the Gambia Democracy Project - 9430 email BEFF
 Tensae Ethiopian Voice of Unity - 15660 Automatsvar BEFF

PIRATER

Energy Power AM - 1395 2 E-brev 1v DO
 R Scotland Int - 1648 k b 1v LWV
 Jolly Roger R Int - 6235 email med WORD fil 3v LWV
 Antonio R - 6259 b email MJT
 R Scotland International - 6265 b k dek 2v JTM
 R O.Z. - 6265 A4 QSL info 4v JTM
 R Tower/Veronique - 6275,4 email MJT
 R Saturnus - 6290 emal med Excel fil QSL 3v LWV
 R Mazda - 6290 email 4v LWV
 R Saturnus - 6290,6 email MJT
 Antonio Radio - 6300 E-brev 1v DO
 R Dr Tim - 6301 email med Word- fil 1v LWV
 R Spaceman - 6305 k b info 1v PAM
 Orion R - 6305,2 k e brev info MJT
 R Scotland - 6306 b dek info MJT
 R Friends - 7333,2 email k b 1d JTM
 Laser Hot Hits - 7465 k, info 6v CW
 R Spaceshuttle - 13865 k info med bl a vackra kvinno.... 6m BEFF

UTILITY

NDB/HEK, Heka, FIN - 244 datautskrift 2m BEFF
 V/s Isko Hakala
 NDB/KA, Klaipeda, LTU - 305 PPC 3v LUR
 NDB/LNZ, Linz, AUT - 327 k 4v LUR
 NDB/KIT, Kittilä, FIN - 328 b nyckelring mm 6v GKU
 V/s Raimo Mätäsalo, AFIS-officer
 NDB/VT Buffalo Narrows SK - 332 email 1v JOB
 V/s Curtis Lainchbury and Erik Ketonen, Courtesy Air skriver bl.a "Thank you for the most peculiar letter we have ever received, it has made our day!" Mer grejor på väg genom posten sades det. Eu-1
 NDB/LE, Västerås, SE - 333 enkel lapp + mm 2v BEFF
 V/s Björn Stavås
 NDB/JAN Jan Mayen NOR - 362 b 9v JOB
 V/s Geir Heia
 NDB/HET, Hetta, FIN - 375 qsl-lapp, vyk, karta 7v GKU
 V/s Petteri Sainio
 NDB/HP, Esbjerg, DNK - 376 b 6v GKU
 V/s Gunnar Mosgaard, Electronic technician

NDB/JEV, Jever, D - 390 PPC 3v LUR
 NDB/ETN, Etain, F - 410 PPC 2v LUR
 NDB/HDY, Maersk Halfdan, IW - 427 foto 2v LUR
 NDB/GBL, Giebelstadt, D - 429 PPC 2v LUR
 NDB/SK, Leipzig, D - 434 foto 2m LUR
 NDB/ZBN, Zweibrücken, D - 435 b 2m LUR
 NDB/LQ, Penzing, D - 448 PPC 1v LUR
 NDB/ILM, Illesheim, D - 488 email b 4v GKU
 V/s Reinhold Ruckser, Air traffic assistant
 NDB/Z, Zilina, SVK - 508 PPC 2v LUR
 Florö R, NOR - 1680 k JR
 V/s Olav Havdal Station Manager
 St John's Coast Guard Radio, CAN - 2182 b info 3v GKU
 V/s Jeffrey Bennet, Officer in charge
 Solent Coast Guard, G - 2182 b info portoretur 6v GKU
 V/s Tony Wheeler
 Palma Radio, E - 2182 k sch info 7v GKU
 V/s Reinhold Ruckser, Air traffic assistant
 UN Radio HF Beacon - 18110 k JR

QSL-LIGAN

1	Göran Karlsson, Uppsala	74
2	Kjell Eriksson, Gammelstad	69
3	Björn Fransson, Visby	64
4	Jan Oscarsson, Umeå	49
5	Magnus Jespersen, Västerås	47
6	Claes-W.Englund, Danderyd	31
7	Lars Lundström, Borlänge	31
8	Göthe Ringström, Sköllestad	28
9	Jan Malmesjö, Norrköping	28
10	Leif Blomqvist, Halmstad	27
11	Christer Koivuranta, Luleå	25
12	Gert Nilsson, Bonässund	25
13	Dan Olsson, Kävlinge	24
14	Christer Werner, Varberg	17
15	Christer Brunström, Halmstad	15
16	Rob Eriksson, Skellefteå	12
17	Jan Rasmusson, Dalby	12
18	Jan Thörnblom, Malmö	11
19	Lennart Weirell, Västerås	8
20	Michael Rosén, Tranås	7
21	Jan-Erik Järleback, Hallsberg	6
22	Roland Nilsson, Upphärad	4
23	Peter Aronsson, Mariestad	3
24	Björn Danielsson, Dals-Långed	2
25	Ullmar Qvick, Norrköping	2

Denna spalt skrivs tidigt lördagsmorgonen den 14 maj. I mina hörlurar strömmar musik från Radio Cusco på 6193, genom fönstret ser jag solen sakta stiga upp över horisonten. Inte så dumt att vara DX-are. Denna härliga stämning med LA musik i April/Maj var en av orsakerna till att jag fastnade för DX-ing för mer än 40 år sedan. Numera ger kanske inte tropikbanden så mycket men allt emellanåt får jag återfall....

Hoppas ni andra lyckas göra några fina kap under sommaren. Hör av er med eventuella QSL och illustrationer. Bra skannade bilder är ofta bättre än logos hämtade på Internet.

Trevlig sommar önskar er QSL-Post red.

DX-KÖP

Endast för medlemmar i SDXF
Postgiro 61 56 40 - 0
DX-Köp, Box 25145, 750 25 UPPSALA
018-400879
<http://www.sdx.org/dxkop/>

BÖCKER/LISTOR

SVENSKA BÖCKER

Boken om Radio Q	95,00
NDB Address List 2004 - MKVK	70,00
Piratdrottningen - Radio Syd bok + CD	150,00
Stockholm - Motala	150,00
Tidens tusende tungor	150,00

ENGELSKA BÖCKER

A Family Affair - The R.L. Drake Story	400,00
A Pictorial History of Collins Amateur Radio	
Equipment	500,00
Beverage and longwire antennas	230,00
The Beverage Antenna Handbook	300,00
Communications Receivers - The Vacuum	
Tube Era	300,00
Domestic Broadcasting Survey 2004	REA 30,00
Ferrell's Confidential Frequency List	400,00
2005/2006 Guide to Utility Radio Stations	375,00
The Hammarlund Shortwave Manual 1937	100,00
Heathkit - A Guide to Amateur Radio Products	400,00
IRCA A DXer's Technical Guide	225,00
Loop Antenna Handbook, -Joe Carr	300,00
NRC Antenna Reference Manual 1	200,00
NRC Antenna Reference Manual 2	200,00
NRC Antenna Reference Manual 3	250,00
Passport to World Band Radio 2005	230,00
Practical Antenna Handbook, -Joe Carr	REA 400,00
Radio 270 - Life on the Ocean waves	160,00
Radio Caroline North - Rockin' and Rollin'	160,00
Radio Caroline - The Pirate years	300,00
Radio Data Code Manual	375,00
Radiotelex Messages	220,00
Radios by hallicrafters	400,00
Rebel Radio	225,00
Receiving Antenna Handbook, -Joe Carr	300,00
2005 Shortwave Frequency Guide	REA 225,00
Signor Marconi's Magic Box	275,00
2005 Super Frequency List on CD-ROM	200,00
World Radio TV Handbook 2005	315,00

TYSKA BÖCKER

Aktivanten und Preselektoren im Selbstbau ..	175,00
Amateurfunkantennen mit geringem Platzbedarf	225,00
Amateurfunk - Elektronik Zusatzgeräte selbst ..	100,00
Antennen Ratgeber (2005, ny upplaga)	175,00
Antennen für die unteren Bänder	175,00
Antennenbau für den Praktiker	130,00
Der Antennenbaukasten	175,00
Blitz- und Überspannungsschutz für Antennen,	
Geräte und Anlagen	130,00
Digital-Radio	175,00
DAB - Das neue digitale Radio	225,00

DVB-T	175,00
Flugfunk	REA 125,00
Flugfunk (2005, ny upplaga)	225,00
Funk-Baken und Indikatorstationen	100,00
Funk Jahrgangs-CD 2000	100,00
Funk Jahrgangs-CD 2003	100,00
Funk-Scanner und Abhör-Empfänger	225,00
Funkstörningar och ihre Beseitigung	130,00
Geheimsender 2005/2006	200,00
Handbuch Satellitenempfang	225,00
Die HB9CV-Antenne	130,00
HÖRZU Radio Guide 2004/05	150,00
Ionosphäre und Wellenausbreitung	REA 100,00
Kurzwellendrahtantennen für Funkamateure ..	160,00
Langwellen- und Längstwellenfunk	REA 125,00
Magnetantennen	175,00
Piratensender	175,00
Radiovielfalt via Satellit	175,00
Rothammels Antennenbuch 12. Ausgabe	450,00
Sender & Frequenzen 2005	260,00
Spezial-Frequenzliste 2005/2006	225,00
Weltweit Radio Hören	125,00
Wetterbilder und -daten selbst empfangen	225,00
WWW-Adressbuch	REA 100,00
Zubehör und Zusatzgeräte selbst gebaut	130,00
Zusatzgeräte für den Funkempfang	REA 125,00

DIVERSE

Free Home Scandinavia (CD)	75,00
Minnesboxen års-cd/st	150,00
Krigsboxen (1939-1945)	900,00
T-shirt (SDXF) ,ange storlek	80,00
Affischpaket Radio Nord	80,00
Historien om Radio Nord (RNCD 1)	150,00
Radio Nord CD-skivor (RNCD 2-21), st	70,00

MOTTAGARE MED MERA

Div. mottagare från Swedish Radio Supply AB och Mobinet. Kontakta alltid DX-Köp för aktuellt pris innan ni beställer en mottagare! Se sortimentet på DX-köps hemsida.

BETALNINGSSÄTT

Beställningens belopp insätts på pg 61 56 40-0. Skriv beställningen på talongen. Sätt gärna ut ditt telefonnummer. Priserna inkluderar moms och frakt (inom Sverige)! Vid utlandsleverans blir priserna mycket högre pga bankavgifter och högre porto. Kontakta DX-köp för information!

RADANNONSER

Gratis för enskilda medlemmar - högst 5 rader!

Klubbar samt icke medlemmar, SEK 20 kr för fem rader. Varje tillkommande rad kostar SEK 5 kr för alla.

Affärsmässig annonsering SEK 100 kr för 5 rader och tillägg 10 kr per ytterligare rad.

Varje rad rymmer ca 50 nedslog.

Annonserna beställs hos huvudredaktionen under adress:

ETER-AKTUELLT
c/o Eriksson
Böneredsgatan 61,
425 32 Hisings Kärra
E-post: eteraktuellt@sdx.org

Annonserna ska betalas i förskott kontant eller svenska ostämplade frimärken.

*Nu kan du ladda ner
DX Guiden i PDF-format
från vår hemsida
www.sdx.org*

Redaktionen behöver Din hjälp!

Ibland är det svårt att hitta några bra och fräscha bilder eller andra objekt att ha till omslaget till EA, och ibland är det också svårt att fylla upp med artiklar och annat läsvärt att ha i lager - så jag slipper stå där med ett antal tomma när EA är nästan klar..

Har Du några bra foton från tex en klubbaktivitet, besök utomlands på någon radiostation eller riktigt snygga QSL-kort som kan pryda omslaget?

Får vi låna dina bilder eller QSL ett par dagar för inscanning (även digitalt går bra med bra upplösning). Givetvis får du dessa i retur!

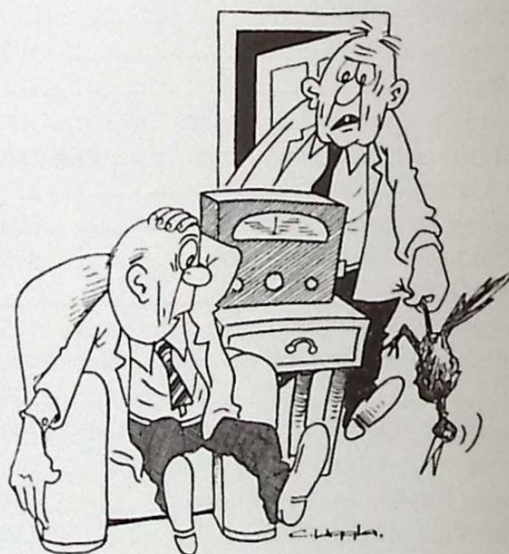
Artiklar och tips m.m. är alltid välkommet!

eteraktuellt@sdx.org

Bidragsgivare till Eter-Aktuellt nr 5 2005

AH Anders Höök
BDD Björn Danielsson, Dals-Långed
BEFF Björn Fransson, Visby
BNK Börje Nilsson, Kungsbacka
CB Christer Brunström, Halmstad
CKL Christer Koivuranta, Luleå
CW Christer Werner, Varberg
CWE Claes-W.Englund, Danderyd
DO Dan Olsson, Kävlinge
GKU Göran Karlsson, Uppsala
GN Gert Nilsson, Bonässund
GRS Göthe Ringström, Sköllersta
JEJ Jan-Erik Järlebark, Hallsberg
JMA Jan Malmesjö, Norrköping
JOB Jan Oscarsson, Märsta
JR Jan Rasmusson, Dalby
JTM Jan Thörnblom, Malmö
KEL Kjell Eriksson, Gammelstad
KJT Kjell Tunsäter, Vickelby
LB Leif Blomqvist, Halmstad
LUR Lars Lundström, Borlänge
LWV Lennart Weirell, Västerås
MJT Magnus Jespersen, Västerås
MRT Michael Rosén, Tranås
PAM Peter Aronsson, Mariestad
RES Rob Eriksson, Skellefteå
RNS Roland Nilsson, Upphärad
UQ Ullmar Qvick, Norrköping

Stort tack till er alla för bidragen till Eter-Aktuellt!

- TACKA FÖR ATT DE VA' STÖRNING-
AR - DEN HÄR RÅLKARN SATT I
GUNGH PÅ ANTENNEN !!!

ICOM

IC-R20

150kHz - 3305MHz AM/USB/LSB/CW/FM/WFM

DUAL WATCH

Mottagning av två band samtidigt.
Lyssna på en station och sök efter en
andra station på ett annat band.

1250 MINNEN

25 minnesbanker. Varje minne kan
lagra 8 tecken alfanumerisk text.

TALMINNE SOM STANDARD

Max 260 minuter (32MB) inspelnings-
tid som kan uppdelas i 32 "spår".

Kan med CS-R20 överföras till dator.

EXTREMT SNABB SCANNING

Upp till 100kanaler per sekund i
"VFO-scan"-läge.

AUTOMATISK LAGRING

Upp till 200 frekvenser kan automa-
tiskt sökas upp och lagras.

HÖG DRIFTSTID

Upp till 11 timmars användning.

BP-206 Li-Ion batteri

3.7V, 1650mA

Pris

IC-R20 6875:-

JUST NU TILL

EA MEDLEMMAR 5875:-

STRÖMFÖRSÖRJNING

6 VDC via laddare/ nätdel BC-149.
R20 kan även drivas med 3 st AA
batterier.

INBYGGD ANTENN

Ferritantenn för mellanvåg. Hörsnäck
(tillbehör), kabeln på denna fungerar
som antenn för UKV- bandet.

SE SIGNALER

Via bandscoptet kan du se frekvenser
samtidigt som du lyssnar.

Välj mellan 1 - 100kHz bandbredd.

VSC (Voice Scan Control)

Unviker signaler som ej är modulerade.

ÖVRIGT

Automatisk brusspär (även manuell).

AFC automatisk frekvensjustering.

CI-V styr R20 via PC (kräver CT-17).

Frekvensteg 0.01/0.1/0.5/1/5/6.25/

8.33/9/10/12.5/15/20/25/30/50/100kHz

eller valfri 0.01-999.9kHz.

SET läge för personliga inställningar.

Storlek & vikt 60B142H35D mm, 320g

Flerfunktions störningsbegränsare.

Plus mycket mer.

NES10-MKII DSP HÖGTALARE

Önskar du bättre hörbarhet? Har du mycket störningar och brus?

NES10-MKII har en DSP som gör underverk. Du måste lyssna för att tro på det!

Högtalaren förbättrar tal avsevärt. Perfekt för dig som lyssnar på all slags radiokommunikation.

Strömbrytaren och förbikoppling av ljudet gör att du kan använda NES10-MKII även som en vanlig högtalare.

Lysdiod grön för aktiv DSP, röd för påslagen högtalare men ej aktiv DSP.

Artikelnummer 49601. Pris 1795:-

Tillbehör: 49696 variabelt nätaggregat 1.5 -12VDC, valbar polaritet, 0.5A

MFJ-1026 FASNINGSENHET

Med denna produkt kan man fasa bort störande stationer och störningar.

Fungerar på AM/SSB/CW/FM. Frekvensområde 1.5-30MHz.

MFJ-1026 kan användas till både transceiver och receiver (mottagare).

Läs test av Gert Nilsson på vår web.

MFJ-1026 artikelnummer 33102. Pris 3500:- JUST NU 2500:-

NES10-MKII DSP HÖGTALARE

- Reducerar störningar 9 - 35dB
- 8 valbara inställningar för eliminering av störningar
- Kompakt och robust högtalarlåda, 110B65H55D mm, vikt 200g
- Tonreduktion 4 - 65 dB
- Uttag för hörlur 3.5 mm mono
- Justerbar hållare med skruv ingår samt gummifötter.
- 12 - 24VDC, 500mA
- Justerbar ingångskänslighet
- Kabel (2 m) till högtalaruttag ingår med 3.5 mm monokontakt
- DC-kabel med säkring ingår
- Max ineffekt 5W RMS
- Max uteffekt 2.5W RMS
- Inbyggd förstärkare

SWEDISH RADIO SUPPLY AB

communication equipment and services

Box 208, 651 06 Karlstad

Besöksadress: Fallvindsgatan 3-5

Telefon 054 - 67 05 00

Telefax 054 - 67 05 55

ÖPPET TIDER

LUNCHSTÄNGT

EJ LÖRDAGAR

09.00-16.00

12.00-13.00

Postgiro 33 73 22 - 2

Bankgiro 577 - 3569

Internet: <http://ham.srsab.se>

www.icom.nu

Email: ham@srsab.se

POSTTIDNING B

Avsändare:
Sveriges DX.Förbund
Box 25145
750 25 UPPSALA

SWEDISH RADIO SUPPLY AB

communication equipment and services

ICOM

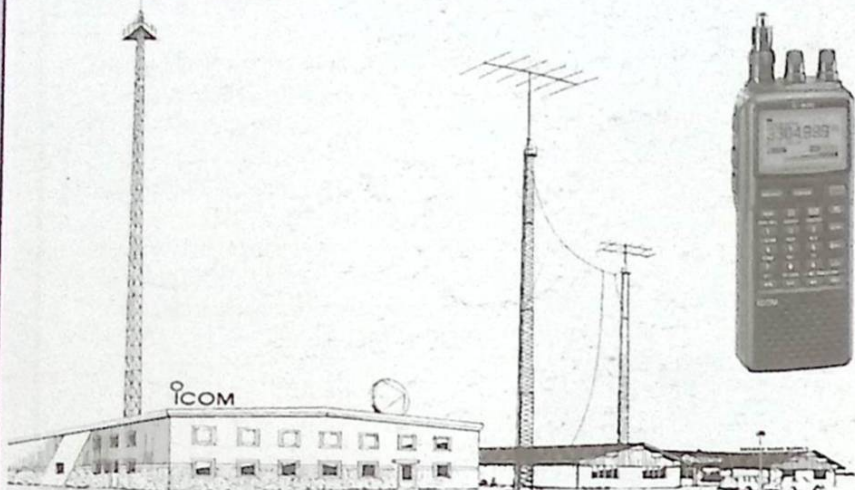
SRSAB är generalagent för Skandinavien

IC-R8500
All-mode trafikmottagare
100kHz-1300 MHz

IC-R20
All-mode scannermottagare
150kHz-3300 MHz

SRSAB är även agent för Daiwa, MFJ, Comet, Diamond, Datong, Araki, Barker & Williamsson, Bencher, Kantronics, Dressler, Emotator, Skyview, JRC, Revex, AOR, Yupiteru, Lowe, Tokyo Hy-Power, Grauta, Aquaman, Nietzsche, Heil, Optoelectronics, WIMO, RF-Systems, Geochron, Hozan, Cushcraft, Hy-Gain, AMP, Hari, SSB, SCS mfl

Vårt utbud av utrustning omfattar: Transceivrar, mottagare, scanners, mobil-/bas-antennor, slutsteg, packetradio, böcker, aktiva antenner, instrument, rotoror, manipulatorer, vädersatellitutrustning, telegrafinycklar, dataprogram, antennavstämningseenheter, kontakter, tillbehör, elektronikkomponenter mm

Vår professionella avdelning har bl.a. följande: marin VHF-radio, HF marinradio, flygradio, landmobil radio, jaktradio, SRBR (Allemansradio) mm

Om Du handlar hos oss kan Du använda
bl.a. följande kort: Visa, Mastercard & Eurocard.
Vi kan hjälpa Dig med avbetalning.

SWEDISH RADIO SUPPLY AB

communication equipment and services

Postadress (brev): Box 208, 651 06 Karlstad

Besöks & Leveransadress (paket):

Fallvindsgatan 3 - 5, 652 21 Karlstad

Momsreg. nr SE 55 63 51 59 14 - 01

Telefon 054 - 67 05 00

Telefax 054 - 67 05 55

ÖPPETTIDER 09.00 - 16.00

LUNCHSTÄNGT 12.00 - 13.00

EJ LÖRDAGAR

Postgiro 33 73 22 - 2

Bankgiro 577 - 3569

Internet: <http://ham.srsab.se>

<http://www.icom.nu>

Email: ham@srsab.se